

VÝZVY PRE REZORT KULTÚRY

ZHODNOTENIE ČINNOSTI
MK SR ZA OBDOBIE
15. 05. 2023 – 15. 10. 2023

ODPORÚČANIA AKO ĎALEJ

NA ÚVOD

Moje päťmesačné pôsobenie na ministerstve kultúry sa končí. Na jeho konci je dôležité pomenovať stav vecí, rekapitulovať stanovené ciele a sformulovať posolstvo do budúcnosti.

Poverenie prevziať rezort kultúry na takýto extrémne krátky čas som prijala z niekoľkých dôvodov.

Jednak som chcela poskytnúť svoje schopnosti a profesijné skúsenosti tejto krajine. Predovšetkým pomôcť prekonať obdobie neistoty a pripraviť rezort pre budúce vedenie úradu.

Boli to aj osobné výzvy: zoznámiť sa so stavom rezortu kultúry zvnútra, priniesť návrhy ako riešiť mnohé otázky a problémy a ukázať smerovanie, ktorým by sa kultúra mohla uberať do budúcnosti.

Nebudem sa na tomto mieste podrobne venovať popisu toho, ako počas uplynulých piatich mesiacov prebiehala moja práca a práca mojich spolupracovníkov, hovorí o nej samotný materiál. Môžem však uviesť, že všetky procesy – počnúc zoznamovaním sa so stavom rôznych materiálov, cez činnosť úradu a pracovných skupín,

vypracovávanie dokumentov a legislatívnych návrhov, až po pravidelné odpočty pre vládu – prebiehali v zhustenom režime. To, na čo iný minister má štandardne pol roka, sme my museli zvládnuť za necelý mesiac.

Neviem, či niekedy na ministerstve kultúry panoval taký čulý pracovný ruch, taká mobilizácia síl, notabene v čase prázdnin a dovolení. Určite však pôsobenie tejto vlády, ktorá nechcela len „kúriť a svietiť“, ale na odbornej úrovni - ako sa patrí na vládu odborníkov — riešiť problémy alebo navrhovať riešenia, je v histórii Slovenska unikátne.

Dnes vám predkladáme odpočet našej päťmesačnej práce. Nevisí vo vzduchoprázdne, mnohé cenné materiály, podklady a podnety boli súčasťou práce zamestnancov úradu už pred naším nástupom. Stačilo ich len vziať, aktualizovať a posunúť ďalej.

Mnohé sme priniesli ako nové impulzy a návrhy na ministerstvo my. A veríme, že v nasledujúcom období nezapadnú prachom.

Náš odpočet a pomenovanie výziev v napojení na stratégiu kultúry je odkazom pre pravidelné zverejňovanie výstupov a zámerov rezortu pred kultúrnou verejnosťou, aktérmi kultúrnej a umeleckej sféry a širokým spektrom spolupracujúcich subjektov, ktoré túto prácu môžu transparentne sledovať a výstupy zo svojej pozície vyžadovať.

Ďakujem za možnosť byť súčasťou verejnej služby kultúry na najvyššom poste. Ďakujem za možnosť odovzdať svoje schopnosti Ministerstvu kultúry Slovenskej republiky i vláde odborníkov. Ďakujem všetkým, ktorí mňa a mojich spolupracovníkov na tejto krátkej, ale o to zásadnejšej ceste podporovali.

Verím, že náš odkaz bude pokračovať. Želám to nielen ministerstvu kultúry, ale celému Slovensku. No veľa z toho je už na vás – reprezentantoch kultúrnej obce i širokej verejnosti. Udržať kontinuitu realizácie kvalitných zámerov vo verejnom záujme.

Silvia Hroncová
ministerka kultúry SR

NA ÚVOD

V uplynulých mesiacoch sme spustili viaceré legislatívne procesy a ekonomické nastavenia, ktoré môžu pomôcť celej kultúrnej infraštruktúre.

Vykonalí sme zásadné kroky k spusteniu veľkých rekonštrukcií národných kultúrnych pamiatok na celom území Slovenska.

Do prípravy strategických materiálov sme zapojili dôležité subjekty z externého prostredia a odborníkov z kultúrnej verejnosti a dali sme priestor kultivovanej a vecnej výmene názorov i participácii.

Obnovili sme roky zanedbanú komunikáciu s regionálnou a miestnou samosprávou.

V spolupráci s inými rezortmi – o to profesionálnejšej, o čo menej determinovanej politickou príslušnosťou ich reprezentantov – sme riešili mnohé problémy a naznačili perspektívne riešenia.

Nekritizovali sme kroky predchádzajúceho vedenia rezortu. Pracovali sme. I keď interný zoznam tzv. nášľapných mín sme si urobili.

Pre predstavu o urgentnom riešení problémov, ale aj problémov, ktoré nemáme šancu vyriešiť alebo tých, ktoré sa môžu ocitnúť v hľadáčku verejnosti či médií a vzbudiť pozornosť.

Od začiatku sme pri každom kroku a každom výstupe mysleli na to, že nasledujúcemu vedeniu rezortu necháme odkaz. V podobe odpočtu našej činnosti i odporúčaní pre ďalšie riešenie problémov. Vráťane rozpracovanej legislatívy a rozbehnutých pracovných skupín založených za účelom riešenia čiastkových i principiálnych otázok.

Naším odkazom pre nové vedenie rezortu, ale aj pre kultúrnu a širšiu verejnosť, sú hotové či pripravené vecné riešenia, z ktorých časť vám dnes predkladáme.

Umenie, kultúra a kreatívny priemysel sú teritóriom, kde vládne sloboda slova, rozmanitosť a tolerancia. Je to teritórium bez hraníc – doslova aj obrazne. Je slobodné a internacionálne. Napája sa tak z našich tradícií, ako aj zo zdrojov modernej kreativity a medzinárodnej spolupráce.

Preto treba v prvom rade:

- **stále udržiavať a chrániť priestor pre slobodnú umeleckú tvorbu;**
- **pre uplatnenie všetkých skupín obyvateľstva bez rozdielu;**
- **pre slobodné a kritické myslenie a princípy demokracie;**
- **treba presadzovať podporu menších a rôznorodých komunit;**
- **stále intenzívnejšiu ochranu pamiatok a ich využívanie pre verejnosť;**
- **treba rozvinúť metódy vzdelávania všetkého druhu – tak verejnosti, ako aj profesionálov, a v tomto spolupracovať i so školami a médiami;**
- **treba sa inšpirovať príkladmi dobrej praxe zo zahraničia;**
- **a napokon: treba posilniť postavenie kultúry v spoločnosti a jej kondíciu – legislatívnu, inštitucionálnu, personálnu i ekonomickú.**

Ministerka kultúry SR: Silvia Hroncová

Štátny tajomník: Matúš Bieščad

102	prijatí členov vlády, vládnych splnomocnencov, predstaviteľov organizácií v gescii MKSR a iných
49	navštívených inštitúcií a organizácií
5	zahraničných pracovných ciest

Krátkodobé priority

Objektívna a finančne stabilná RTVS.

Vláda nastaví proces nového systému financovania RTVS a umeleckých fondov v nadväznosti na zrušenie tzv. koncesionárskych poplatkov. Vláda bude iniciovať rokovanie s RTVS o zvýšení priestoru na prezentáciu kultúry a o hľadani nástrojov na boj s dezinformáciami, hoaxmi, prejavmi nenávisťi a násillia. Túto snahu podporí dotačným programom podpory a rozvoja mediálnej výchovy.

Dobre spravovaná kultúra.

Pri príprave návrhu rozpočtu vláda zmapuje a vyhodnotí efektivitu riadenia rezortu, vrátane optimalizácie dotačného systému. Vláda zjednoduší procesy v záujme zrýchlenia čerpania prostriedkov EÚ v končiacom sa programovom období a zabezpečí čo najlepšiu pripravenosť na implementáciu budúcich projektov. Vláda aktívne podporí Trenčín ako Európske hlavné mesto kultúry 2026. Obnoví činnosť Rady vlády pre kultúru a kreatívny priemysel a bude iniciovať diskusiu o príprave zákona o sponzoringu v kultúre. Zabezpečí pomoc pri odstraňovaní následkov požiaru v meste Banská Štiavnica. Vytvorí aj podmienky na pokračovanie prác súvisiacich s obnovou historickej budovy SND.

Kontinuálna realizácia strategických zámerov.

Vláda spustí proces implementácie Stratégie kultúry a kreatívneho priemyslu SR 2030. Zvýši mieru participácie verejnosti na naplňaní zámerov kultúrnej politiky a zavedie nové formáty komunikácie a prezentácie. Bude žiadať prípravu stratégie verejnoprávnych dotačných fondov, vyhodnocovanie výsledkov ich podpornej činnosti a participáciu pri nastavovaní štruktúry a zásad podpornej činnosti od roku 2024 (FPU, AVF, KULT MINOR). Bude pokračovať v strategickej medzinárodnej spolupráci s európskymi partnermi a UNESCO.

Strednodobé priority

Výchova k umeniu a ku kultúre, vzdelávanie umením a kultúrou.

Vláda podporí intenzívnejšiu realizáciu vzdelávacích programov o umení a kultúre. Dôraz sa bude klásť na ochranu verejnosti a maloletých pred šírením dezinformácií, hoaxov a prejavmi nenávisťi či násillia. Vláda bude pokračovať v spolupráci pri príprave Európskej mediálnej agendy. Vláda zintenzívni udržateľné využívanie národných kultúrnych pamiatok a pamiatkových území a zvýši využitie ich potenciálu a prístupnosti prostredníctvom digitalizácie.

Efektívne financovanie a systematický rozvoj kultúry.

Vláda predstaví možnosti viac zdrojevého financovania. Bude iniciovať diskusiu o návrhu Zákona o kultúre, začne pripravovať návrh Štatútu umelca a vhodných právnych foriem subjektov pôsobiacich v kultúre s cieľom prispieť k vyrovnávaniu podmienok pre zriaďované a tzv. nezriaďované kultúru a k vytvoreniu spravodlivých pracovných podmienok, vrátane odmeňovania v kultúre. Vláda otvorí diskusiu o vzniku nových, hybridných foriem kultúrnych subjektov. Presadzovanie kultúrne diverzity, podpora kultúrnej a umeleckej činnosti národnostných menšín a etnických skupín, bude jej súčasťou. Vláda bude aktívne riešiť havarijný stav budov a potrebnú debarierizáciu. Zároveň spustí prípravu plánu obnovy kultúrnej infraštruktúry.

Zmena uvažovania o kultúre, jej postavení a úlohe v spoločnosti.

Cieľom vlády je posilniť postavenie kultúry v spoločnosti, využiť pozitívny vplyv kultúry na spoločnosť a ekonomiku za pomoci systematického monitorovania výsledkov a dosahov sektora. Prostredníctvom kultúry chce prispievať k spoločenskej súdržnosti a k zastaveniu prehlbovania krízy demokracie, pracovať na budovaní dôvery v inštitúcie a podporovať kritické myslenie v reakcii na prejavy ohrozujúce rozmanitosť a ľudské práva. Súčasťou reformného snaženia bude zabezpečenie dostupnosti kultúry pre všetkých. Dôraz sa bude klásť na inklúziu, participáciu a sociálne aspekty. Zároveň sa bude rozvíjať medzinárodná spolupráca v oblasti kultúry prostredníctvom prezentácie kultúry v zahraničí a kultúrnej diplomacie, čím sa bude posilňovať poznateľnosť a identita krajiny.

PROGRAMOVÉ VYHLÁSENIE VLÁDY z júna 2023

**Bez kultúry niet budúcnosti.
Prispieva ku kvalitnému a
zmysluplnému životu všetkých.**

Vláda je presvedčená, že kultúra je integrálnou súčasťou života človeka a spoločnosti. Pomáha uchovávať tradície, rozvíjať kreativitu a emocionálnu inteligenciu, buduje hodnotový systém, podporuje komunikáciu a kritické myslenie, pestuje toleranciu a empatiu. Prispieva k humanizácii spoločnosti, pomáha vyrovnávať sa s vylúčenosťou, slúži ako prevencia negatívnych sociálnych javov, kultivuje verejný priestor, prispieva k duchovnému a hospodárskemu rastu spoločnosti.

Kultúra je nositeľom jedinečných znakov národa, národnostných menšín a etnických skupín, dôkazom ich rozmanitosti a stavebným kameňom budovania ich identity. Schopnosť kultúry čerpať z pôvodných zdrojov, obnovovať sa nástrojmi kritického reflexie, prekračovať hranice a anticipovať spoločenské dianie, je nenahraditeľná pre rozvoj individuálneho a spoločenského vedomia.

Krátkodobé priority Odpočet k 30. 09. 2023

6 PRIORÍT

30 ÚLOH

4 MESIACE

Objektívna a finančne stabilná RTVS.

- Nastavenie nového systému financovania RTVS v súlade so Zákonom o RTVS
- Vyhlásenie dotačnej výzvy MK SR podpory a rozvoja mediálnej výchovy, vrátane boja proti dezinformáciám

Dobre spravovaná kultúra.

- Komplexné zmapovanie stavu rezortných organizácií a ich potrieb a príprava rozpočtu na roky 2024 – 2026 a príprava realistického rozpočtu
- Návrh priorít MK SR na obnovu NKP vo vlastníctve štátu z finančných prostriedkov fondov EÚ v programovom období 2021 – 2027
- Vstúpenie do zmluvného vzťahu s Kreativným inštitútom Trenčín pri implementácii titulu Európskeho hlavného mesta kultúry Trenčín 2026 v súlade so Zákonom o EHMK
- Iniciovat' diskusiu k úprave sponzoringu v kultúre
- Návrh Zákona o Fonde na podporu kultúrneho dedičstva (paragrafové znenie)
- Návrh Zákona o múzeách (potreba širšej diskusie)
- Nový štatút Rady vlády pre kultúru a kreatívny priemysel schválený Vládou SR
- Vyhlásenie dotačných výziev na obnovu objektov v súkromnom vlastníctve postihnutých požiarom v meste Banská Štiavnica
- Vyhlásenie verejného obstarávania zhotoviteľa projektovej dokumentácie pre obnovu Historickej budovy SND a rámcový návrh rekonštrukcie
- Rámcový návrh realizácie rekonštrukcie sídelnej budovy SNM
- Návrh dlhodobého riešenia programu Kultúrne poukazy v pôsobnosti MK SR
- Rokovania s umeleckými fondmi o legislatívnych úpravách zákona a štatútov v súlade so Zákonom o RTVS

Kontinuálna realizácia strategických zámerov.

- Spustenie implementácie Stratégie kultúry a kreatívneho priemyslu SR 2030 – zostavenie pracovných skupín k vybraným prierezovým témam
- Zrealizovanie konferencie V4 na tému spoločnej ochrany kultúrneho dedičstva
- Reforma Platformy KKP
- Stretnutie so zástupcami dotačných fondov (FPU, AVF, KULT MINOR)
- s komunikovaním požiadavky na vypracovanie strategických dokumentov, vyhodnocovanie výsledkov ich podpornej činnosti a participáciu kultúrnej obce
- Širšia participácia so samosprávou - SK8 a krajské mestá

Strednodobé priority
Odpočet k 30. 09. 2023

6 PRIORÍT

30 ÚLOH

4 MESIACE

Výchova k umeniu a ku kultúre, vzdelávanie umením a kultúrou.

- ☑ Vytvorenie pracovnej skupiny na ochranu verejnosti a maloletých pred šírením dezinformácií, hoaxov a prejavmi nenávisťi či násillia a prijatie návrhov
- ☑ Vytvorenie pracovnej skupiny s odborníkmi k otázkam vzdelávania detí a mládeže vo vzťahu k umeniu a kultúre
- ☑ Zriadenie a činnosť odbornej skupiny na posúdenie realizácie projektov digitalizácie v príslušných pracoviskách organizácií rezortu a využitia digitálneho obsahu s formulovanými výstupmi
- ☑ Vypracovanie prehľadu o stave aktuálnych vzdelávacích programov v organizáciách rezortu

Efektívne financovanie a systematický rozvoj kultúry.

- ☑ Vytvorenie pracovnej skupiny pre formulovanie riešení komplexných potrieb spravovania, financovania a postavenia kultúry a aktérov v nej pôsobiacich (viacdrojové financovanie a sponzoring, právna forma subjektov pôsobiacich v kultúre, registre a štatút umelca) a vytvorenie východísk pre zákon o kultúre
- ☑ Zorganizovanie konferencie na tému Dobre spravovaná kultúra – zmena podmienok pre subjekty v kultúre
- ☑ Aktualizácia investičnej stratégie a investičný plán na roky 2023 - 2028
- ☑ Navýšenie rozpočtu verejnoprávnych fondov v roku 2023 s ohľadom na infláciu, spojené s vyhlásením mimoriadnych výziev

Zmena uvažovania o kultúre, jej postavení a úlohe v spoločnosti.

- ☑ Nastavenie cieľov a merateľných ukazovateľov pre hlavnú knihu rozpočtu verejnej správy s akcentom na ekonomickú veľkosť kultúry a kreatívneho priemyslu a na dopady kultúry na spoločnosť
- ☑ Podpora podujatí prezentácie kultúry v zahraničí pri príležitosti 30. výročia vzniku SR a plán podpory podujatí na rok 2024
- ☑ Spoločne so zástupcami MZVaEZ SR vytvorenie zámerov a odporúčaní pre podporu prezentácie a propagácie slovenskej kultúry v zahraničí a pre spoluprácu so slovenskými inštitútmi
- ☑ Neformálne zasadnutie ministrov kultúry členských štátov EÚ v španielskom meste Cáceres v dňoch 25. – 26. septembra 2023

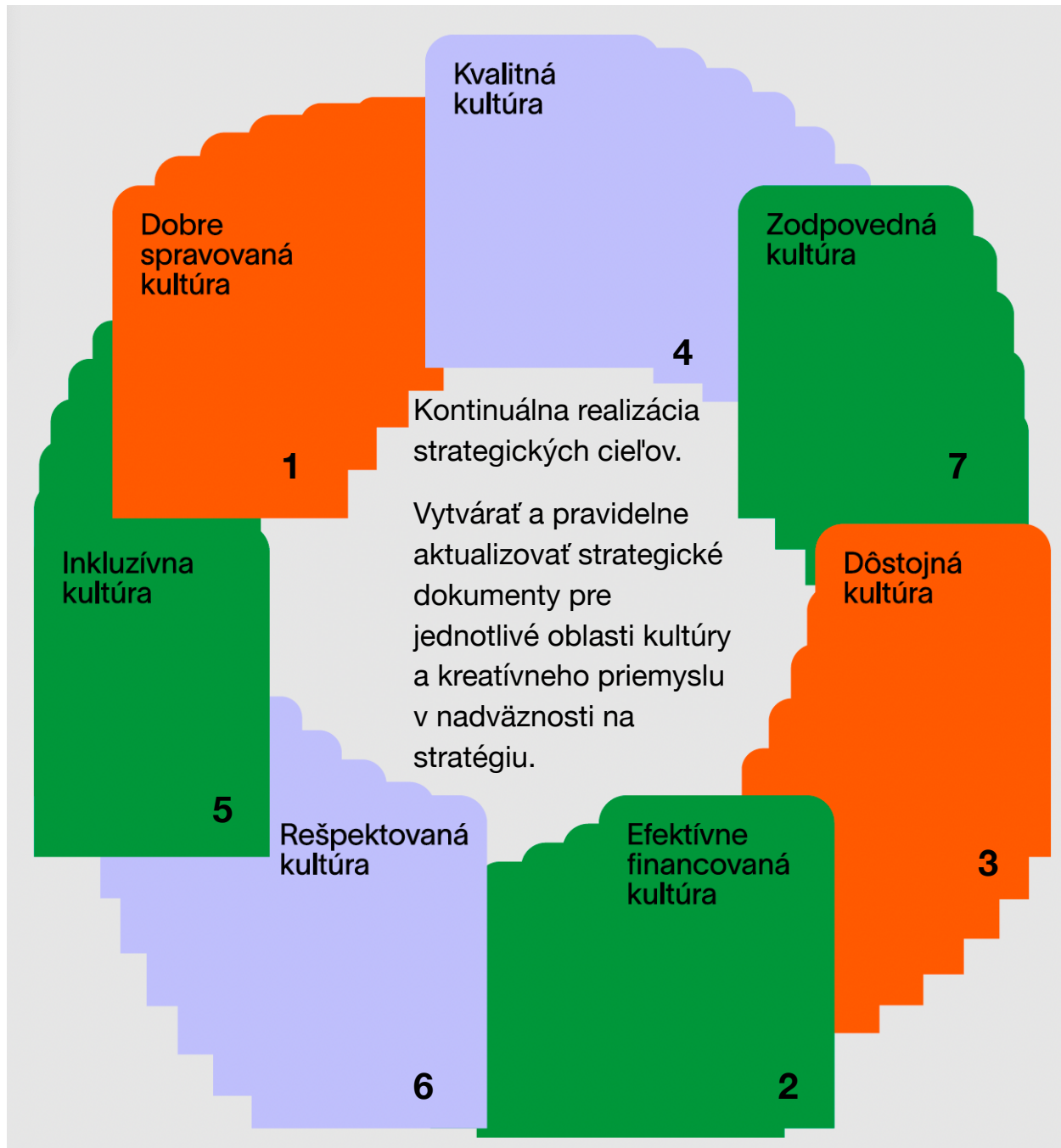

STRATÉGIA KULTÚRY A KKP SR 2030

schválená vládou SR
12. 06. 2023

„Schválená stratégia umožňuje postupnú realizáciu opatrení, ktoré výraznou mierou posunú viaceré aspekty riadenia, financovania či dostupnosti kultúry, predovšetkým pripraví sektor kultúry a kreatívneho priemyslu na lepšie zvládanie aktuálnych výziev. Stratégia predstavuje dôležitý dokument aj z hľadiska implementácie kľúčových legislatívnych materiálov, ktoré kultúra veľmi potrebuje.“

Každá z úloh z programového vyhlásenia nadväzuje na opatrenia schválenej stratégie.

SC = strategický cieľ

SC1 – Dobre spravovaná kultúra

Posilniť výkon kultúrnej politiky založenej na riadení kvality, na participácii a spolupráci na všetkých úrovniach a zaviesť výsledkovo orientovaný prístup vyhodnocovania jej výsledkov.

SC2 – Efektívne financovaná kultúra

Systematicky znižovať infraštruktúrny a modernizačný dlh a zvýšiť efektívnosť hospodárenia a financovania kultúry a kreatívneho priemyslu, doplniť verejné zdroje financovania o súkromné zdroje.

SC3 – Dôstojná kultúra

Zlepšiť podmienky pre prácu a tvorbu ľudí pôsobiacich v kultúre a kreatívnom priemysle.

SC4 – Kvalitná kultúra

Zvýšiť odbornosť, inovatívnosť a kvalitu v kultúre a kreatívnom priemysle.

SC5 – Inkluzívna kultúra

Zabezpečiť dostupnosť kultúry a rozvíjanie jej špecifík pre všetkých.

CIELE KULTÚRY

SC6 – Rešpektovaná kultúra

Zvýšiť prestíž kultúry a kreatívneho priemyslu a zlepšiť ich rozpoznateľnosť ako významnej hodnoty pre spoločnosť na národnej úrovni, zefektívniť zahraničnú prezentáciu a medzinárodnú spoluprácu.

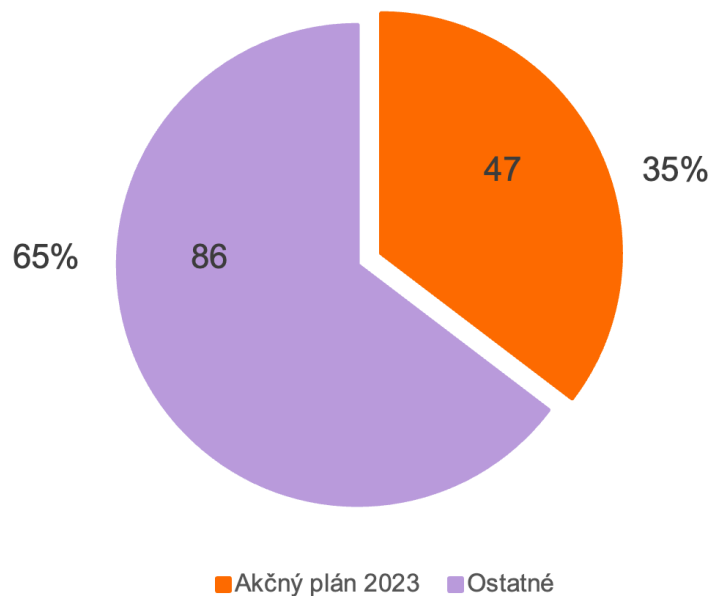
SC7 – Zodpovedná kultúra

Participovať na identifikácii a riešení aktuálnych environmentálnych a iných spoločenských výziev, a tým zvyšovať súdržnosť a odolnosť spoločnosti.

Vízia kultúrneho a kreatívneho Slovenska 2030

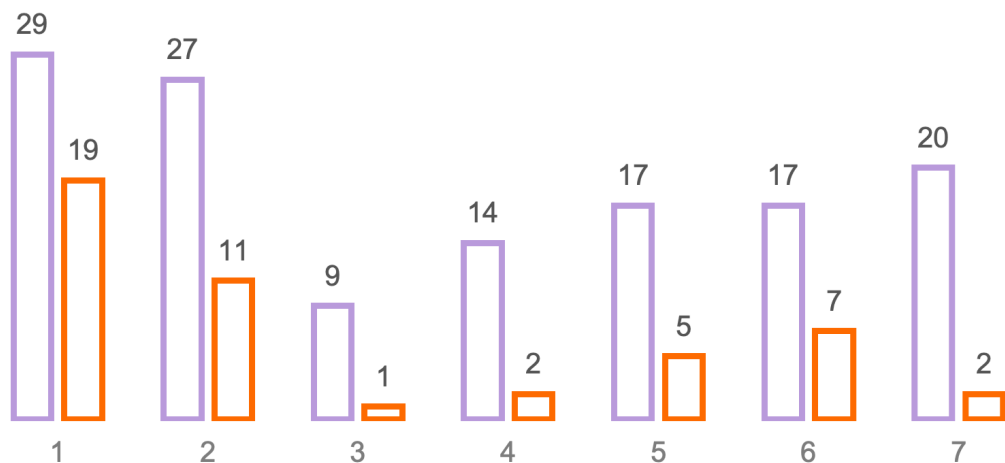
V roku 2030 chceme žiť na Slovensku, ktoré je slobodné, kultúrne rôznorodé, sebavedomé a hodnotovo pevne ukotvené v demokracii. Želáme si tvoriť spoločne krajinu, ktorá chráni a rozvíja kultúrne a prírodné dedičstvo, investuje do vzdelávania, podpory svojich talentov a tvorivosti, otvára sa inováciám a spolupráci so svetom. Preto potrebujeme rešpektovanú kultúru, ktorá spája rozmanitých ľudí a prispieva ku kvalitnému a k zmysluplnému životu všetkých.

Stav plnenia opatrení k 30.9.2023

Počet spustených opatrení v II. polroku 2023 (7 strategických cieľov)

■ Plánované do 2030 ■ Plnenie 2023

IMPLEMENTÁCIA

Štatistika z implementácie Akčného plánu stratégie a PVV za II. polrok 2023 (stav k 30. 09. 2023)

Z celkového počtu 133 opatrení Stratégie kultúry a KKP Slovenskej republiky 2030 spustilo MK SR implementáciu 47 z nich.

Najviac opatrení sa implementuje zo strategického cieľa 1 Dobre spravovaná kultúra zameraného na posilnenie výkonu kultúrnej politiky založenej na riadení kvality, participácii a spolupráci na všetkých úrovniach so zavedením výsledkovo orientovaného prístupu vyhodnocovania, nasleduje cieľ 2 Efektívne financovaná kultúra.

Merateľné ukazovatele strategických cieľov nájdete v stratégii v časti Strategické ciele 2030.

K jednotlivým strategickým cieľom boli vytvorené merateľné ukazovatele, na základe ktorých bude v roku 2030 možné vyhodnotiť úspešnosť opatrení navrhovaných v tejto stratégii. Merateľné ukazovatele vychádzajú z existujúcich poznatkov o kultúre a kreatívnom priemysle na Slovensku a stanovujú cieľovú hodnotu v roku 2030, ktorá odráža ambíciu oživiť kultúru a kreatívny priemysel na predpandemickú úroveň, no tiež rásť k väčšej medzinárodnej konkurencieschopnosti. Ukazovatele však tiež odzrkadľujú potrebu dotvoriť súčasný zber dát o nové procesy a zlepšiť tak celkový prehľad o sektore a jeho potrebách.

ČO JE PRIPRAVENÉ

OPRÁVNENOSŤ A PRÍSTUP K ŠTATÚTU

V rámci pracovnej skupiny zameranej na fyzické osoby v kultúre sme diskutovali viaceré premenné potrebné pre systematizáciu a nastavenie ďalších krokov:

- Oprávnené povolania/typ činnosti
- Oprávnené sektory činnosti
- Právna definícia umelca/profesionála v kultúre v kontexte štatútu
- Kritériá posudzovania splnenia podmienok
- Proces a spôsob hodnotenia (verifikácia)

ČO PRINESIE

Poskytnutie prístupu k:

- nárokom, sociálnym dávkam a/ alebo príjmom,
- financovaniu a pomoci pre umelecké/kultúrne aktivity (granty, verejné služby a infraštruktúra atď.),
- iným benefitom.

Zmena právneho postavenia:

REŽIM PRÁCE

režim práce/zamestnania (zamestnanec, samostatne zárobkovo činná osoba, slobodné povolanie, iné), zmluvy, mzdy/plat, zastupovanie atď.

REŽIM SOCIÁLNEJ OCHRANY

zdravotné poistenie, nezamestnanosť, dôchodok, dovolenka atď.

REŽIM ZDANENIA

zdaňovanie príjmov, autorských práv, grantov, DPH na služby a výrobky, odpočet profesijných výdavkov atď.

SYSTÉMOVÉ ZMENY

Štatút umelca/ umelkyne

Jednou z najväčších konkurenčných výhod budúcnosti bude schopnosť vytvoriť novú legislatívu a kvalitné pracovné podmienky i ochranu pre kreatívnu pracovnú silu s cieľom dosiahnuť udržateľnejšie a dôstojnejšie podmienky pre slobodnú kreatívnu a odbornú činnosť.

Strategická priorita 3.1

Odstraňovať bariéry pre pôsobenie jednotlivcov a jednotlivkyň a inštitúcií v kultúre a kreatívnom priemysle.

Strategická priorita 3.2

Predchádzať prekarizácii práce v kultúre a kreatívnom priemysle.

Strategická priorita 3.3

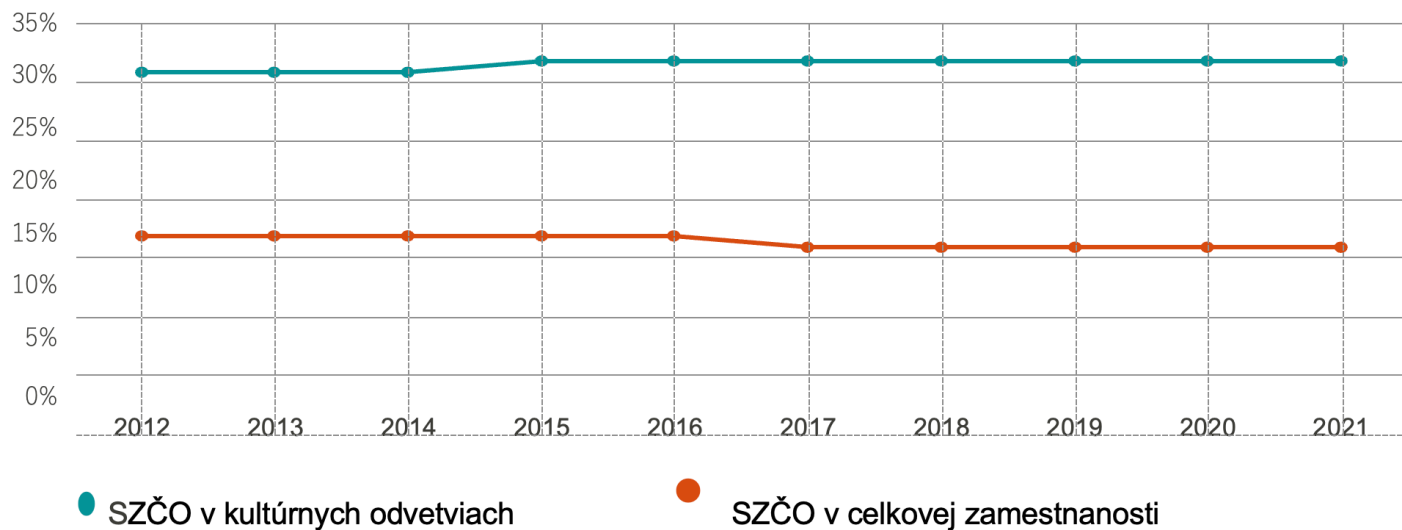
Podporovať samosprávne profesijné organizácie ľudí pracujúcich v kultúre a kreatívnom priemysle.

Lepšie pracovné podmienky pre umelcov/umelkyne a pracovníkov/pracovníčky v kultúrnom a kreatívnom sektore.

Umelci/umelkyne a kultúrni a tvoriví pracovníci/pracovníčky sú najčastejšie samostatne zárobkovo činné osoby, osoby v slobodnom povolání, pracujú na čiastočný úväzok, kombinujú dve alebo viacero zamestnaní alebo nemajú zmluvu na dobu neurčitú, čo znamená, že sú často vylúčení zo sociálneho zabezpečenia alebo sú ním chránení len čiastočne.

Mnohí majú vedľajšie zamestnanie v oblasti súvisiacej alebo nesúvisiacej s umením, motivované buď (umeleckým) záujmom, alebo (finančnou) nevyhnutnosťou, ktoré im poskytuje prístup k určitému stupňu (sociálneho) zabezpečenia. Jednou z najväčších výziev pre takýchto umelcov je vytvoriť si dostatočný priestor, aby sa mohli venovať tvorbe.

SZČO v kultúrnych odvetviach a v celkovej zamestnanosti

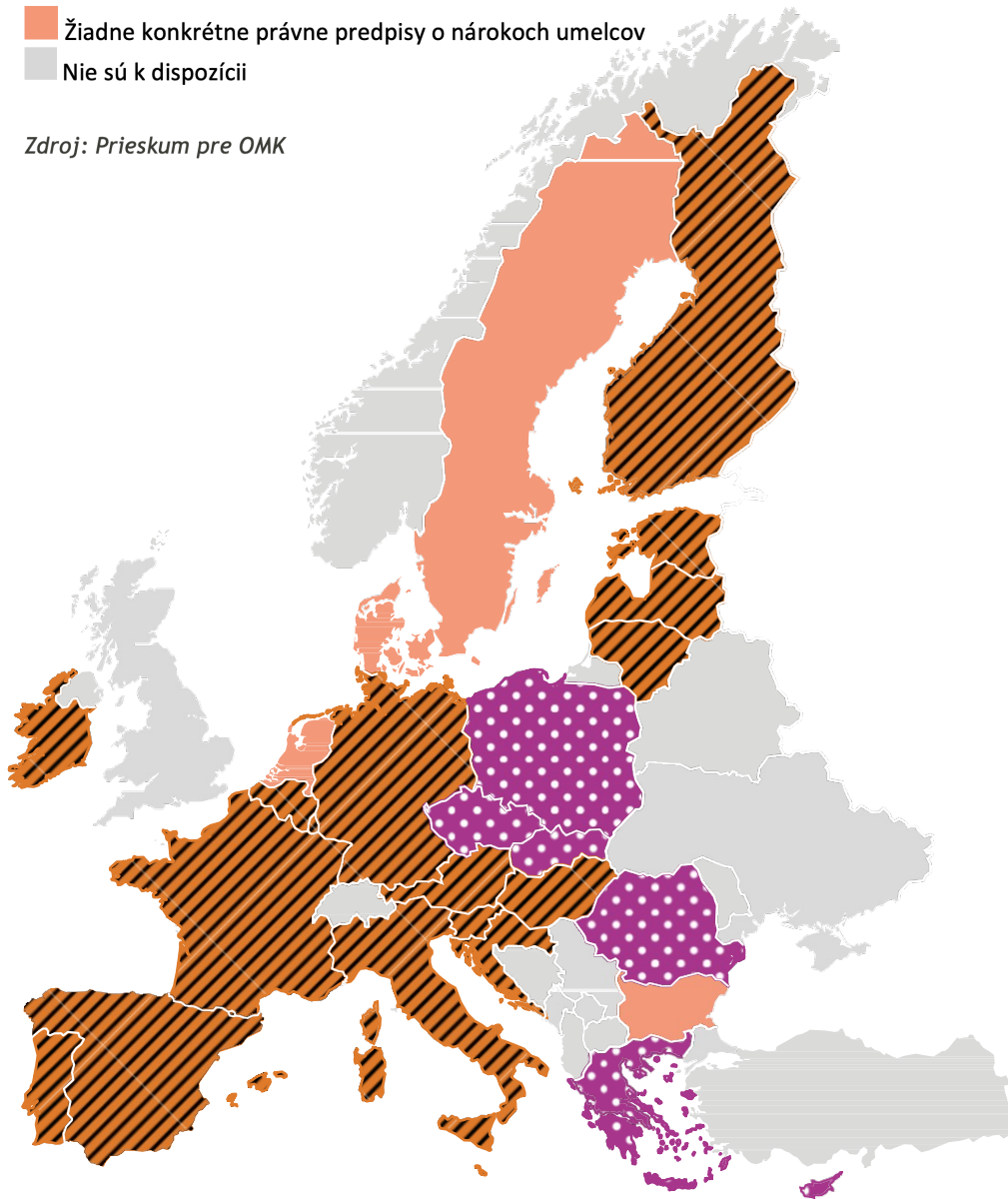

Pandémia COVID-19 sa stala katalyzátorom rastúceho povedomia o tom, že nastal najvyšší čas zaoberať sa pracovnými podmienkami umelcov, čo už dlhší čas požadujú organizácie a siete zastupujúce KKP v celej EÚ i mimo nej.

- Určitý stupeň postavenia
- Plánované
- Žiadne konkrétne právne predpisy o nárokoch umelcov
- Nie sú k dispozícii

Zdroj: Prieskum pre OMK

Zdroj: Postavenie a pracovné podmienky umelcov a profesionálov v kultúre a kreatívnom priemysle, Európska komisia, 2023

Odporúčania ako pokračovať:

- **zrealizovať prieskum**, aby nikto nebol vynechaný (zamerať sa aj na najzraniteľnejšie skupiny) – poznáme postavenie umelcov v EÚ a odporúčania, akými by bolo možné ďalej rozvíjať a posilňovať tému – potrebujeme zohľadniť rozmanitosť, kombináciu a striedanie pracovných režimov u nás v SR,
- **vytvoriť medzirezortnú pracovnú skupinu s MPSVaR SR/MF SR/MŠVVaŠ SR** (sociálne zabezpečenie, daňový režim a pracovné podmienky) a dospieť k prijatiu osobitných ustanovení s cieľom umožniť osobám v oblasti kultúry pracujúcim na projektovom alebo inom nekonvenčnom základe prístup k príslušným právam,
- **riešiť problematiku komplexne** – riešiť definíciu a register FO a opatrenia zlepšujúce podmienky a postavenie súbežne, od začiatku cieľiť na podstatu – riešenie problému,
- **podporiť vznik a budovanie kapacít samosprávnych profesijných organizácií**, ktoré pomôžu formulovať potreby na zmeny a spolutvoriť návrhy na riešenia.

Väčšina členských štátov sa rozhodla prijať opatrenia spojené s režimom samostatne zárobkovo činných osôb/osôb v slobodnom povolání, ako sú osobitné systémy poistenia v nezamestnanosti pre umelcov v slobodnom povolání, prístup k dôchodkovému, invalidnému a zdravotnému poisteniu, osobitné daňové systémy, osobitné systémy príspevkov a kolektívneho zastupovania. Inšpiráciou sú Portugalsko, či Španielsko.

Nezostaňme pozadu.

ČO PRINESIE

Cieľom zámeru úpravy sponzoringu v kultúre a kreatívnom priemysle je:

- Zvýšiť mieru súkromných finančných prostriedkov v kultúre a kreatívnom priemysle.
- Zvýšiť mieru udržateľnosti a odolnosti financovania subjektov v kultúre a kreatívnom priemysle diverzifikáciou finančných zdrojov.
- Vytvoriť prostredie v ktorom budú súkromné subjekty motivované investovať do obnovy národných kultúrnych pamiatok.

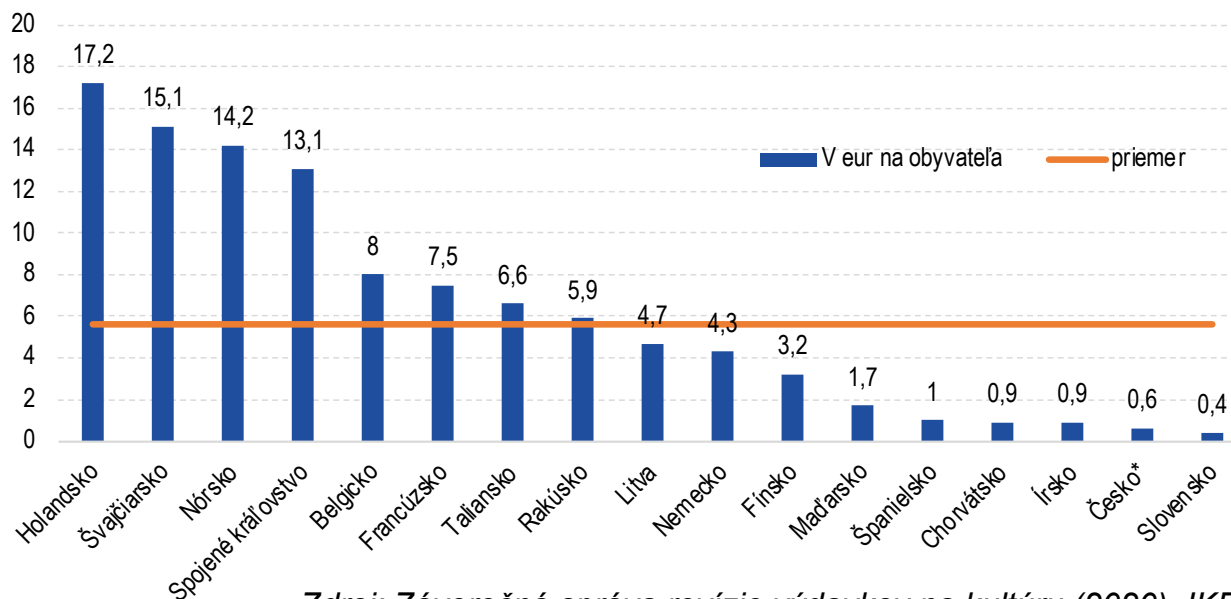
Strategická priorita 2.1

Stimulovať podiel súkromných zdrojov v kultúre a kreatívnom priemysle ako prostriedok navyšovania zdrojov.

SYSTÉMOVÉ ZMENY

Sponzoring

Sponzoring v kultúre a kreatívnom priemysle vo vybraných európskych štátoch

Zdroj: Záverečná správa revízie výdavkov na kultúru (2020), IKP

Dominantný zdroj príjmov pre subjekty kultúry zriaďované štátom alebo samosprávou sú príjmy z verejného rozpočtu, ktoré sú dopĺňané istou mierou vlastných príjmov (primárne predaj lístkov na kultúrne podujatia). Pre súkromné neziskové a podnikateľské subjekty sú to vlastné príjmy (primárne z predaja tovarov a služieb), ktoré sú pri neziskových subjektoch výrazne dopĺňané o dotácie z verejného rozpočtu.

Príjmy v kultúre a kreatívnom priemysle obdržané bez očakávania priamej protihodnoty na Slovensku takmer neexistujú.

ČO JE PRIPRAVENÉ

Ideový zámer sponzoringu v kultúre:

- *Oprávnení prijímatelia sponzoringu*
- *Podmienky pre zápis do registra*
- *Návrh zmluvy o sponzorstve*
- *Návrh úpravy Zákona o dani z príjmov*

Model pripravovaného zámeru úpravy sponzoringu v kultúre a kreatívnom priemysle predpokladá **prijatie zákona, ktorý bude upravovať sponzoring v kultúre a kreatívnom priemysle a súvisiacu novelizáciu zákona o daní z príjmov.**

Sponzoring by mal byť **prístupný pre prijímateľov bez ohľadu na ich právnu formu a má byť dostupný pre všetky subjekty zriadené a nezriadené kultúrne.**

Predpokladom je, že hlavnými prijímateľmi sponzoringu budú najmä oblasti – živá kultúra, národné kultúrne pamiatky, múzeá a galérie.

Odporúčania ako pokračovať:

- **naviazať úpravu na register/registre** fyzických a právnických osôb činných v kultúre a kreatívnom priemysle,
- zvážiť pri posudzovaní alternatív pri zavedení sponzoringu aj **užšiu množinu prijímateľov**,
- komunikovať sponzoring v intenciách **investícií do kultúry**,
- preskúmať možnosti budovania vzťahov a mecenášstva – **prieskum medzi potenciálnymi sponzormi** – malé, stredné a najmä veľké podniky, aký majú vzťah k sponzoringu v kultúre, akú majú vôľu sponzorovať štátne vs. samosprávne, vs. nezriaďované, vs. subjekty KKP,
- v prípade ohraničenia sponzoringu (určenie max. sumy, ktorú môže firma poukázať), zabezpečiť, **aby sa vyčlenil samostatný finančný strop sponzoringu na kultúru**, nezávisle od športu, aby o prostriedky zo sponzoringu kultúra nesúťažila so športom,
- **presne vymedziť predmet sponzoringu**, i. e. či môže mať sponzoring v kultúre finančnú, alebo aj naturálnu povahu,
- **otvoriť možnosť čerpania prostriedkov z lotérií (TIPOS)**,
- **preskúmať riziká pomenované v pracovnej skupine a na okrúhlym stole:** dopad na dotačnú prax – prípad, kedy by štát/iný verejný poskytovateľ znížil verejné financie do kultúry s predpokladom dofinancovania pomocou sponzorov (pôvod peňazí z akého zdroja pochádzajú – etický aspekt financovania zo súkromných zdrojov) zasahovanie donorov do programov, správnych rád a rozhodnutí danej inštitúcie, ktoré nemusia byť vo verejnom záujme a pod.

Konferencia MK SR Dobre spravovaná kultúra, 18. 09. 2023, SNG

Odporúčania ako pokračovať:

- **osvojiť si špecifikáciu** verejného záujmu v oblasti kultúry v strednodobom a dlhodobom horizonte,
- **priať klasifikáciu** verejných kultúrnych služieb,
- **verejný záujem ukotviť legislatívne** (Zákon o kultúre),
- **pokračovať v nastavení doplnkového mechanizmu financovania** kultúrnych služieb vo verejnom záujme,
- **zapojiť sa do pilotovania** v rámci legislatívneho zámeru pripraveného Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ÚS ROS).

SYSTÉMOVÉ ZMENY

Verejný záujem v kultúre

ČO PRINESIE

- ukotvenie kultúry ako verejnej služby
- potvrdenie legitimity jej financovania z verejných zdrojov
- štandardizáciu a vytvorenie systému, ktorý by fungoval a zabezpečoval občanovi dostupné a kvalitné verejné služby – zhoda na princípoch, ktoré musí napĺňať
- dosiahnutie vyrovnanejších podmienok pre tie subjekty, ktoré verejný záujem napĺňajú (systém príspevku na poskytovanie služieb)

ČO JE PRIPRAVENÉ

- Vymedzenie verejného záujmu v kultúre (definícia)
- Ciele kultúrnej politiky
- Východiská pre klasifikáciu verejných kultúrnych služieb
- Prehľad prístupov iných krajín EÚ pri financovaní služieb vo verejnom záujme
- Návrh na financovanie kultúrnych služieb vo verejnom záujme (nadväznosť na legislatívny zámer ÚS ROS)

[KONFERENCIA - ZÁZNAM](#)
[AFTERMOVIE](#)

Strategická priorita 1.8

Prehodnotiť sieť kultúrnych inštitúcií a infraštruktúry s cieľom zabezpečenia kultúrnych potrieb obyvateľstva.

SYSTÉMOVÉ ZMENY ZÁKON O KULTÚRE

ČO PRINESIE

- prepojí celý sektor kultúry a KKP v podobe strešného zákona
- prispeje k systémovým riešeniam v rámci kultúrnych politík (štatút umelca, sponzoring...)
- vymedzí verejný záujem v kultúre, zdefiniuje osoby v kultúre (právnické aj fyzické)
- upraví náležitosti právnych vzťahov pri kultúrnej činnosti
- systematizuje financovanie kultúry
- sprehľadní pôsobnosť orgánov verejnej moci v oblasti kultúry

Odporúčania ako pokračovať:

- pripraviť legislatívny zámer **formou expertných pracovných skupín**,
- zrealizovať **širokú verejnú diskusiu** k návrhu Zákona o kultúre – pri postupe **aplikovať dizajn participácie** pre implementáciu stratégie,
- **zvážiť možnosť prijatia legislatívnej úpravy pre niektoré časti samostatne** – v takom prípade odporúčame prijatie Zákona o subjektoch v kultúre, ktorý by obsahoval a legislatívne upravoval definíciu osôb v kultúre – umelec a iný profesionálny pracovník v kultúre (fyzické osoby), organizácie v kultúre (právnické osoby), registre v kultúre a zmluvu o sponzorstve v kultúre,
- **inšpiráciu čerpať** napríklad v Slovinsku, či Francúzsku.

ČO JE PRIPRAVENÉ

- Ideový zámer Zákona o kultúre

PRACOVNÉ SKUPINY

23 interných a externých členov a členiek

OKRÚHLE STOLY

40 aktérov a aktériek

Verejný záujem v kultúre

Fyzické osoby v kultúre

Právnické osoby v kultúre

Spôsoby financovania v kultúre

Strategická priorita 1.5

Legislatívne vymedziť subjekty a infraštruktúru v kultúre a kreatívnom priemysle.

Strategická priorita 1.7

Zlepšiť fungovanie kultúrnych organizácií prostredníctvom prehodnotenia ich právnych foriem.

Strategická priorita 2.2

Podporovať kultúru a kreatívny priemysel legislatívnymi a finančnými nástrojmi.

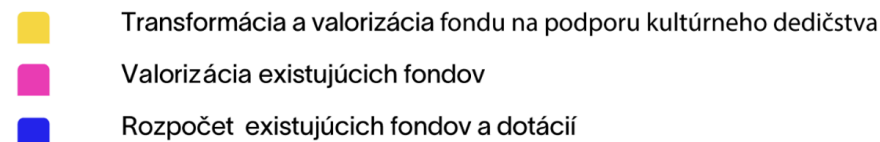
ČO PRINESIE

- zabezpečenie dostatočným príspevkom zo štátneho rozpočtu tak, aby fondy flexibilne reagovali na vývoj ekonomiky
- k prvej valorizácii výšky príspevkov by malo dôjsť v roku 2024 a vychádzať by mala z údajov o inflácii z roku 2022

ČO JE PRIPRAVENÉ

- navýšenie príspevku fondom v roku 2023 – AVF v sume 6 mil. EUR, FPU v sume 3 mil. EUR (kompenzácia vysokej miery inflácie posledných rokov)
- paragrafové znenie noviel zákonov o fondoch – automatický nástroj medziročného zvyšovania príspevku na základe inflácie (podľa indexu CPI)

Návrh potrebného navýšenia rozpočtu MK SR (v mil. eur)

Zdroj: Stratégia kultúry – Výročné správy AVF, FPU, KULT MINOR; spracované IKP. Poznámka: Do rozpočtu existujúcich fondov sa v rámci AVF nezapočítala podpora audiovizuálneho priemyslu (tzv. cashback) ani mimoriadne navýšovanie príspevku v dôsledku pandémie

Odporúčania ako pokračovať:

- **novelizovať zákony** – zahrnúť automatický nástroj medziročného zvyšovania príspevku (materiály sú pripravené na legislatívne konania),
- **zohľadniť valorizáciu v rozpočte fondov** na roky 2024 – 2026.

DOTAČNÉ FONDY

valorizácia príspevkov pre AVF, FPU, KULT MINOR

Odporúčania ako pokračovať:

FPU

- **väčšia participácia** kultúrnych aktérov pri úpravách štruktúry podpornej činnosti,
- **príprava strategického dokumentu** usmerňujúceho podpornú činnosť fondu so zapojením relevantných aktérov kultúrnej obce, predovšetkým potenciálnych prijímateľov a odborníkov na rôzne oblasti umenia,
- vytvoriť **model otvorenej komunikácie s prostredím**, pravidelne vyhodnocovať výsledky a dopady svojej podpornej činnosti,
- nastaviť mechanizmus **spoločného postupu** MK SR a FPU **pri stanovovaní priorít** ministerstva,
- posilňovať **regionálnu dostupnosť kultúrnych aktivít**, posilňovať kultúrnu infraštruktúru v regiónoch,
- vytvárať **systémové podmienky pre udržateľnosť dlhodobých etablovaných projektov**,
- **rozvíjať umeleckú tvorbu** v zmysle adekvátnej podpory s cieľom vyššieho zviditeľnenia v medzinárodnom kontexte (byť rovnocenným partnerom),

- podporovať **zvyšovanie dostupnosti kultúry pre deti a mládež** a rozvíjať ich vzťah ku kultúre a umeniu,
- riešiť otázku **rozlišovania projektov hospodárskej a nehospodárskej povahy**, aby sa paušálne neuplatňoval Zákon o štátnej pomoci - schémy štátnej pomoci, resp. pomoc de minimis.

KULT MINOR

- **usmernenia k odstráneniu negatívnej praxe** – neflexibilných procesov, ktorých výsledkom je dlhý čas od vyhlásenia dotačnej výzvy, vyhodnotenie žiadostí, uzatvorenie zmluvy a zaslanie príspevku prijímateľov, meškajúce kontroly vyúčtovania.

AVF

- pokračovať v komunikácii o **nastavení strategického smerovania AVF** so začlenením participácie kľúčových aktérov v audiovizii.

FONDY

- **prispieť k napĺňaniu schválenej Stratégie kultúry a kreatívneho priemyslu SR 2030.**

DOTAČNÉ FONDY

stratégie a komunikácia

ČO PRINESIE

- tvorbu strategických dokumentov, vyhodnocovanie výsledkov podpornej činnosti fondov a participáciu kultúrnej obce

ČO JE PRIPRAVENÉ

- oficiálne stanovisko MK SR adresované FPU – odporúčania
- FPU vytvorilo harmonogram prípravy stratégie fondu, ktorý schválila Rada FPU
- pracovná skupina so zástupcami národnostných menšín k novelizácii zákona KULT MINOR
- paragraf. znenie novely Zákona o fonde na podporu kultúry národnostných menšín – zahrnutie vietnamskej menšiny
- riešenie podnetov k činnosti AVF (porušenie zákona), zmena člena Rady za MK SR
- verejné výberové konanie na riaditeľa AVF, menovanie do funkcie Radou fondu

DOTAČNÉ FONDY

Fond na podporu kultúrneho dedičstva

ČO JE PRIPRAVENÉ

- ☑ návrh Zákona o fonde na podporu kultúrneho dedičstva v paragrafovom znení

ČO PRINESIE

- efektívnejšie a systematickejšie financovanie kultúry vyčlenením programu Obnovme si svoj dom z dotačnej schémy MK SR
- vytvorenie nového verejnoprávneho fondu umožňuje právnu a finančnú nezávislosť od MK SR
- väčší rozsah podpory pre projekty v oblasti kultúrneho dedičstva, tak pre zriaďované, ako nezriaďované kultúru

Odporúčania ako pokračovať:

- návrh zákona **diskutovať s odborom legislatívy, s MF SR** a postúpiť do VPK a MPK,
- **schváliť Zákon o fonde na podporu kultúrneho dedičstva** a rozbehnúť jeho činnosť v roku 2024, so začiatkom poskytovania podpory od roku 2025,
- **zabezpečenie personálneho obsadenia** hlavných orgánov, ako aj zabezpečenie **sídla**, vrátane jeho základného **vybavenia**,
- **časť programu nehmotného kultúrneho dedičstva presunúť do nového fondu** – rokovať s FPU,
- potrebná **hlbšia analýza potenciálnych ďalších zdrojov príjmu** – požiadavka pracovnej skupiny na to zriadenej (vratky).

Napriek postupného presunu dotácií pod verejnoprávne fondy, treba myslieť na to, že finančná podpora predstavuje kľúčový nástroj realizácie akejkoľvek verejnej politiky a MK SR ho potrebuje v istej miere zachovať aj pre zabezpečenie plnenia opatrení participatívne vytvorenej a schválenej stratégie.

Viacere z opatrení nie je možné realizovať a viacero špecifických cieľov nie je možné dosiahnuť bez mechanizmu finančnej podpory.

Ciele stratégie (a štátu v oblasti kultúry) nie sú postavené len na podpore kvality ako hlavnom kritériu, ale aj na podpore zabezpečenia dostupnosti, sociálnej inklúzie či rozmanitosti.

Potrebná je koexistencia vzájomne doplnujúcich sa podporných politík a nástrojov (fondov a štátu) v oblasti kultúry, ako aj spolupráca na plnení cieľov stratégie.

NA PLNENÍ AKÝCH CIEĽOV VEDIA FONDY SPOLUPRACOVAŤ?

Strategická priorita 4.1

Vytvárať a následne udržiavať efektívny systém formálneho vzdelávania profesionálov a profesionálok pôsobiach v oblasti kultúry a kreatívneho priemyslu.

Strategická priorita 4.2

Rozvíjať možnosti celoživotného vzdelávania profesionálov a profesionálok v kultúre a kreatívnom priemysle.

Strategická priorita 4.3

Podporovať a rozvíjať teóriu, kritiku, reflexiu, výskum a manažment umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu.

Strategická priorita 4.4

Podporovať tvorbu, produkciu a šírenie inovatívneho kultúrneho obsahu.

Strategická priorita 5.1

Podporovať kultúrnu a umeleckú činnosť národnostných menšín a etnických skupín a jej prezentáciu širokej verejnosti.

Strategická priorita 5.2

Podporovať umeleckú činnosť marginalizovaných, znevýhodnených a zraniteľných skupín a jej prezentáciu širokej verejnosti.

Strategická priorita 5.3

Rozvíjať nástroje na podporu prístupu marginalizovaných, znevýhodnených a zraniteľných skupín ku kultúre a kreatívnomu priemyslu.

Strategická priorita 5.4

Rozvíjať medzikultúrnu spoluprácu a dialóg.

Strategická priorita 6.1

Systematicky podporovať kultúrnu participáciu ľudí vo všetkých oblastiach umenia a kultúry.

Strategická priorita 6.2

Zvýšiť dostupnosť hmotného a nehmotného kultúrneho dedičstva.

Strategická priorita 6.3

Podporovať pozitívny vzťah a postoj ľudí k umeniu a ku kultúre vo všetkých obdobiach ich života.

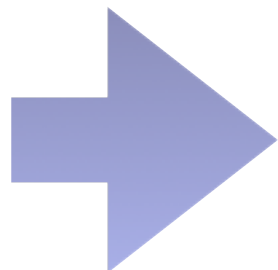
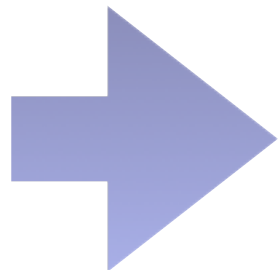
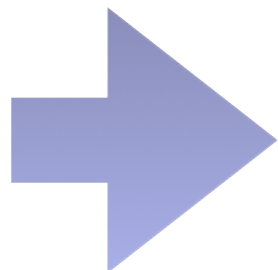
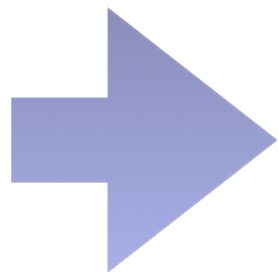
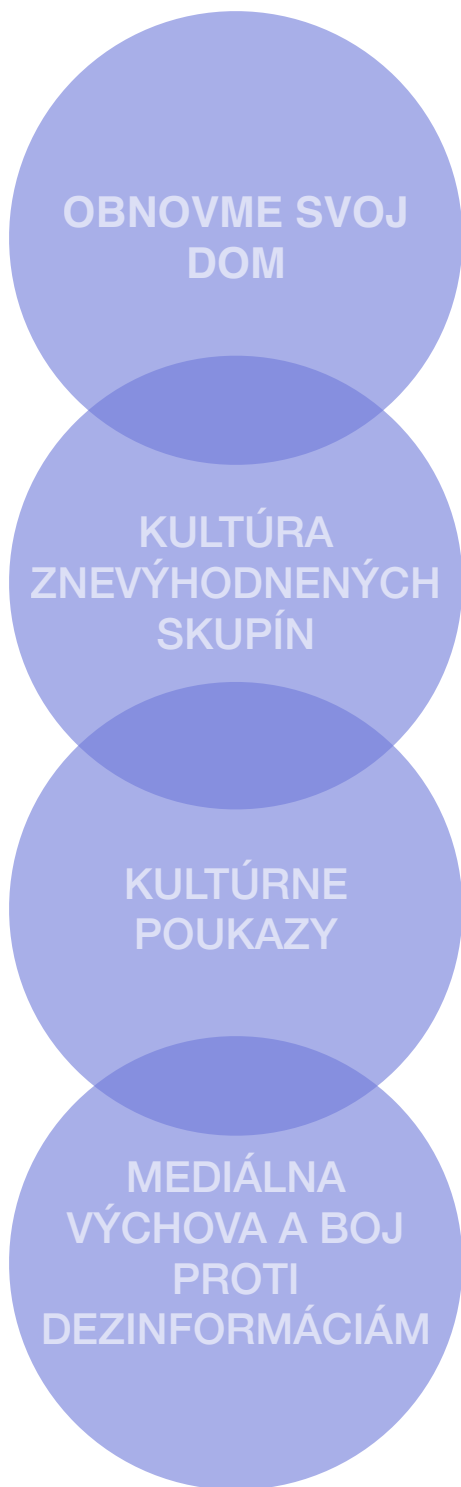
Strategická priorita 7.1

Podporovať spoločenskú a environmentálnu zodpovednosť organizácií pôsobiach v kultúre a kreatívnom priemysle.

Strategická priorita 7.2

Podporovať tvorbu, produkciu, šírenie a zviditeľňovanie udržateľných produktov a projektov v kultúre a kreatívnom priemysle.

A MNOHO ĎALŠÍCH...

Odporúčania ako pokračovať:

PRESUN DO NOVÉHO DOTAČNÉHO FONDU (činnosť od 2025) / výzvy pre rok 2024 boli vyhlásené

ALTERNATÍVY:

I. PRESUN AKO PRIEREZOVÁ PRIORITA V DOTAČNÝCH FONDOCH

II. PONECHANIE NA MK SR

2023: PRESUN NA FONDY (mimoriadna výzva FPU)

2024/2025: TRANSFORMOVANÝ DOPYTOVÝ PROGRAM MK SR

NOVÝ PROGRAM OD ROKU 2023 - prebieha hodnotenie projektov, ODPORÚČANIE ZACHOVAŤ

DOTÁCIE

Dotačná podpora MK SR

Zákon č. 299/2020 Z. Z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

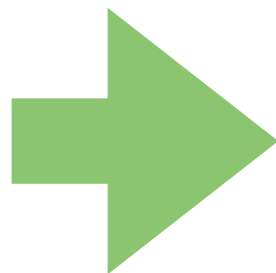
ČO JE PRIPRAVENÉ

- návrh Zákona o fonde na podporu kultúrneho dedičstva
- návrh dlhodobého riešenia programu Kultúrne poukazy
- Program podpory a rozvoja mediálnej výchovy, vrátane boja proti dezinformáciám (prvá výzva sa práve vyhodnocuje)

Materiály sú pripravené, dôležitá je diskusia so zainteresovanými stranami a vo vnútri MK SR.

STRATEGICKÉ
A PRIORITNÉ
PROJEKTY

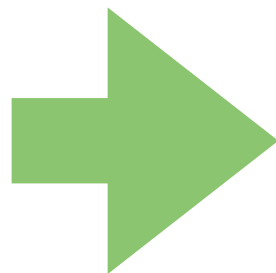

Zaviesť nový stály dotačný program do Dotačného systému MK SR, ktorý by bol zameraný na ciele podpora etablovaných strategických projektov vo verejnom záujme, čo dotačné fondy vzhľadom na povahu podpory formou súťaže nevykonávajú.

Pre plnenie cieľov kultúrnej politiky môže MK SR pomenovať potreby vo verejnom záujme a veľmi adresne vyhlásiť výzvy na ich plnenie na princípoch zhrnutých v odporúčaníach.

MIMORIADNE
A KRÍZOVÉ
SITUÁCIE

MK SR potrebuje byť systémovo pripravené na neočakávané a krízové situácie – aby vedelo zasiahnuť včas a účelne.

Napr.: COVID dotácie, obnova objektov po požiari v Banskej Štiavnici...

DOTÁCIE

Dotačná podpora MK SR

Odporúčania ako

pokračovať:

- **skvalitniť IS systém MK SR na elektronické podávanie žiadostí a zúčtovaní,**
- **zachovať, posilniť a skvalitniť odborné hodnotenia** projektov tak, aby aj dotačné programy MK SR boli transparentné.
- **prepojiť** vyhlasovanie dotačných výziev MK SR **s plnením cieľov stratégie kultúry,**
- zaviesť, obdobne ako pri dotačných fondoch, **merateľné ukazovatele pre vyhodnocovanie plnenia cieľov a dopadov** dotačných programov.

ČO JE PRIPRAVENÉ

- ☑ prehľad o stave aktuálnych vzdelávacích programov v organizáciách rezortu
- ☑ odporúčania pracovnej skupiny k otázkam vzdelávania detí a mládeže vo vzťahu k umeniu a kultúre
- ☑ vypracované vstupy do pripravovaného memoranda o spolupráci rezortu kultúry a školstva
- ☑ návrh memoranda medzi MŠVVaŠ SR a MK SR pripravený na podpis

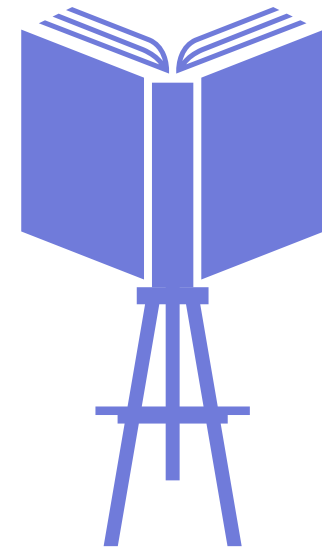
ČO PRINESIE

- posilnenie vzdelávania detí a mládeže k umeniu a kultúre v rámci formálneho vyučovacieho procesu
- kultúra a umenie budú vo veľkej miere obsahom aj nástrojom pri výchove a vzdelávaní vo všetkých formách a na všetkých úrovniach

Odporúčania ako pokračovať:

- **podpísať memorandum o spolupráci rezortu školstva a kultúry**, ktoré bude obsahovať základné oblasti a spôsoby spolupráce a podpory umenia a kultúry vo formálnom vyučovacom procese,
- **hľadanie možností vstupu do formálneho vyučovacieho procesu**, napr. vstúpiť do implementácie a realizácie nového **Štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP)**,
- **podporiť intenzívnejšiu realizáciu vzdelávacích programov** o umení a kultúre,
- pokračovanie pracovnej skupiny ako **platformy pre efektívnu spoluprácu rezortu kultúry a školstva** za účasti expertov/odborníkov na dosiahnutie zadaného cieľa v rámci Výboru pre vzdelávanie Rady vlády SR pre kultúru a kreatívny priemysel,
- **zmapovanie aktuálnych problémov vo formálnom vzdelávaní na základných školách** v oblasti umenia a kultúry a prepojenia formálneho vzdelávania na **absolventskú prax** a návrh riešení,
- pripraviť **ponuku vzdelávacích aktivít organizácií rezortu kultúry** vhodných pre školy,
- zabezpečiť, aby bolo **MK SR prizývané k príprave** (nielen pripomienkovaniu) **dokumentov a legislatívy** dotýkajúcich sa oblasti vzdelávania, ktoré pripravuje rezort školstva.

VZDELÁVANIE

Strategická priorita 6.3
Podporovať pozitívny vzťah a postoj ľudí k umeniu a ku kultúre vo všetkých obdobiach ich života.

ČO PRINESIE

- efektívnejšie a systematickejšie financovanie kultúrneho dedičstva
- lepšie legislatívne prostredie pre rozvoj múzeí a galérií na Slovensku
- hmotné i nehmotné kultúrne dedičstvo bude chránené, zveľaďované a prístupnejšie aj prostredníctvom digitálnych nástrojov

ČO JE PRIPRAVENÉ

- návrh Zákona o fonde na podporu kultúrneho dedičstva
- návrh Zákona o múzeách (a galériách)
- pokračovanie v príprave štandardov múzeí a galérií, ktoré majú platiť pre všetky registrované múzeá a galérie
- zriadenie a činnosť odbornej skupiny na posúdenie realizácie projektov digitalizácie a využitia digitálneho obsahu
- dotácia na obnovu objektov v súkromnom vlastníctve postihnutých požiarom v meste Banská Štiavnica
- návrh základných merateľných ukazovateľov na vyhodnocovanie plnenia digitalizačných plánov jednotlivých rezortných inštitúcií
- NP ĽUDIA A HRADY – zmena harmonogramu, predĺženie zmlúv s 25 subjektami zapojenými do programu, navýšenie prostriedkov o 800 tisíc eur, rokovanie o novom období s MPSVaR SR
- zostavenie koncepcie kultúrnych ciest za účelom lepšieho využitia potenciálu kultúrneho dedičstva v cestovnom ruchu

Odporúčania ako pokračovať:

- návrh **Zákona o fonde na podporu kultúrneho dedičstva**, diskutovať s odborom legislatívy, s MF SR, PÚ a môže postúpiť do VPK a MPK so **začiatkom činnosti od roku 2025**,
- urobiť finálne rozhodnutie k návrhu Zákona o múzeách upravujúceho činnosť múzeí a galérií **na základe dostatočne silného konsenzu novelizovať zákon**,
- **navrhnuté štandardy prediskutovať** s odbornou obcou a zriaďovateľmi, následne **priať vo forme metodického usmernenia**,
- **spolupráca medzi CVTI a MK SR s cieľom rozvoja v digitalizácii, spracovaní a archivovaní dokumentov** partnerských verejných knižníc či iných inštitúcií,
- vyhlásiť v decembri mimoriadnu výzvu pre mlyn v Kvačianskej doline,
- kontinuálne pokračovať v programe **Ľudia a hrady** na základe dohody s MIRRI, MPSVaR SR a Splnomocnencom vlády SR pre rómske komunity,
- dodržiavať **termíny a lehoty**.

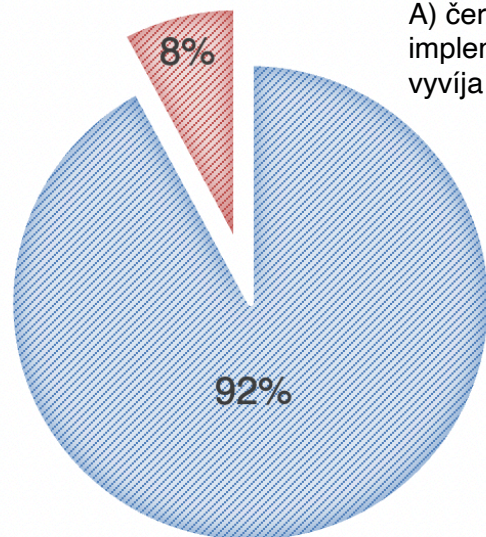
KULTÚRNE DEDIČSTVO

Poznámka k ochrane kultúrneho dedičstva:

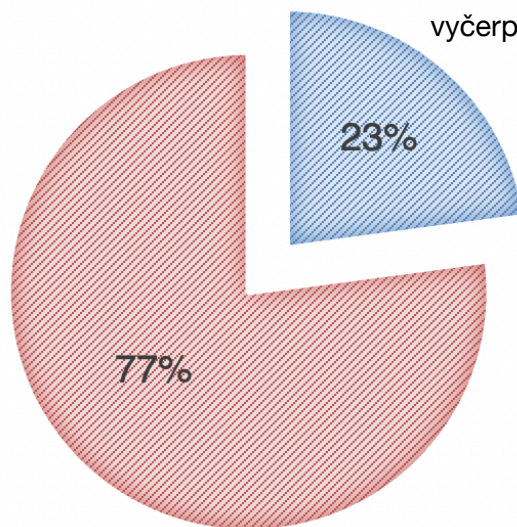
- **registrácia NKP** – potrebné plniť termíny zo strany MK SR, posilniť sekciu, dodržiavať lehoty (urgentné aj vyhlásenie Kyjev a Prior za NKP)
- **Merina** – zbúranie (Okresná prokuratúra Trenčín preveruje zákonnosť rozhodnutia Stavebného úradu mesta Trenčín)
- **Machnáč** – menovaná pracovná skupina, hľadanie riešení k záchrane, vykonať všetky kroky pre záchranu pamiatky a priznať jej status verejného záujmu

Strategická priorita 6.2
Zvýšiť dostupnosť
hmotného a
nehmotného
kultúrneho dedičstva.

% stav čistého čerpania prostriedkov z PO3 (IROP) k októbru 2023

A) čerpanie 92%, implementácia sa vyvíja pozitívne

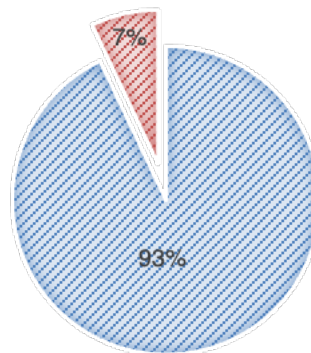

B) čerpanie 23%, snaha potenciálne vyčerpať 40-50%

- A) decentralizovaná výzva
B) centralizovaná výzva - kreatívne centrá (napr. kreatívne centrá RTVS (Bratislava, Banská Bystrica, Košice))

PO7 Špecifický cieľ 7.7 (REACT-EÚ)

- nízke čerpanie - čisté čerpanie 7% z kontrahovania
- otvorený zásobník, očakáva sa zvýšenie kontrahovania

Odporúčania ako pokračovať:

- zabezpečenie predĺženia zmlúv z poskytnutého finančného krytia,
- vyhodnotenie potreby ďalších kapacít pre končiace a následné obdobie (17 FTE na rok 2024).

FONDY EÚ / IROP

končiace programové obdobie

ČO PRINESIE

- efektívne ukončovanie projektov a monitorovanie následného obdobia
- postupné zvyšovanie čerpania

ČO JE PRIPRAVENÉ

- prijatie opatrení pre zrýchlenie implementácie a čerpania prostriedkov z fondov EÚ v končiacom sa programovom období
- organizačná zmena sekcie vykonávajúcej funkciu SO pre IROP – diverzifikácia agendy

Strategická priorita 2.3

Posilniť nástroje na podporu investícií vo forme udržateľnej výstavby, rekonštrukcie, modernizácie, obnovy technického vybavenia a debarrierizácie.

ČO JE PRIPRAVENÉ

- ☑ doplnenie Návrhu priorít MK SR na obnovu NKP vo vlastníctve štátu z finančných prostriedkov Programu Slovensko o 8 objektov (celkom 33 objektov)
- ☑ reforma zvýšenia transparentnosti a zefektívnenia rozhodnutí Pamiatkového úradu SR (POO/PÚ SR + MK SR/ KP): 1) tvorba metodík, 2) pasportizácia relevantných štátnych pamiatkových budov

ČO PRINESIE

- efektívnejšie čerpanie EÚ zdrojov
- európske zdroje (fondy) na podporu kultúry, KKP a kultúrneho dedičstva
- znížený infraštruktúrny a modernizačný dlh

Odporúčania ako pokračovať:

- **zabezpečiť dostatok personálnych kapacít** pre prípravu národného projektu a potenciálnych ďalších aktivít v Programe Slovensko,
- **nastaviť a implementovať národný projekt** rekonštrukcie NKP v ciele PO4 Programu Slovensko,
- **postupovať v zmysle priorít a zásobníka** národných kultúrnych pamiatok, ktorých rekonštrukcia môže byť financovaná z národného projektu,
- venovať zvýšenú pozornosť **predprojektovej a včasnej príprave.**

FONDY EÚ / PROGRAM SLOVENSKO nové programové obdobie

Strategická priorita 2.3

Posilniť nástroje na podporu investícií vo forme udržateľnej výstavby, rekonštrukcie, modernizácie, obnovy technického vybavenia a debarrierizácie.

ČO PRINESIE

- zlepšovanie legislatívnych podmienok
- posilňovanie ochrany novinárov a slobody tlače, zintenzívnenie medzinárodnej spolupráce v tejto oblasti
- postupné zvyšovanie priestoru pre kultúru a umenie v jej vysielacích službách RTVS
- posilňovanie mediálnej výchovy a boj s dezinformáciami

ČO JE PRIPRAVENÉ

- ☑ nastavenie spolupráce s RTVS v súlade s prijatím nového zákona o RTVS
- ☑ návrh novelizácie Autorského zákona
- ☑ štatút Platformy na podporu slobody tlače a ochranu novinárov (úloha z uznesenia vlády SR č. 483/2023)
- ☑ Implementácia opatrení smerujúcich k zvýšeniu ochrany, bezpečnosti a posilneniu postavenia novinárov a iných pracovníkov médií
- ☑ Návrh opatrenia o spôsobe a rozsahu úhrady odmeny nositeľom práv za rozširovanie predmetov ochrany vypožičaním
- ☑ pracovná skupina na ochranu verejnosti a maloletých pred šírením dezinformácií, hoaxov a prejavmi nenávisti či násillia a prijatie návrhov
- ☑ nový dotačný program MK SR na podporu a rozvoj mediálnej výchovy, vrátane boja proti dezinformáciám
- ☑ Informácia vedenia RTVS o súčasných a na rok 2024 plánovaných programoch venovaných kultúre v programových službách RTVS
- ☑ novela Zákona o mediálnych službách - implementácia nariadenia o digitálnych službách (Digital Service Act – DSA), navrhujeme aby regulátorom týchto aktivít bola Rada pre mediálne služby

MÉDIÁ

Zodpovednosť tvorcov obsahu a platforiem je zásadnou výzvou budúcnosti. Hľadanie dohody na regulačnom rámci, ktorý umožní ďalší rozvoj digitálneho priestoru a eliminuje hrozby a deštruktívny potenciál, je jednou z najväčších úloh aj pre kultúrny a kreatívny sektor.

Strategická priorita 2.5

Stabilizovať financovanie verejnoprávnych médií.

Strategická priorita 7.5

Podporovať aktivity rozvoja mediálnej výchovy, kritického myslenia a boja proti šíreniu dezinformácií.

Strategická priorita 7.6

Posilniť pluralitu médií a ich nezávislosť.

Strategická priorita 7.7

Zabezpečiť zvýšenie ochrany a bezpečnosti novinárov a novinárov.

MÉDIÁ

Odporúčania ako pokračovať:

- schváliť navrhované novelizácie zákonov,
- vytvárať priestor pre kultúru pri poskytovaní služby verejnosti v oblasti vysielania,
- monitorovať nové aktivity RTVS prinášajúce viac priestoru pre kultúru a umenia vo vysielaní, poskytovať systematickú spätnú väzbu k týmto aktivitám smerujúcu k ich vylepšovaniu,
- pokračovať v napĺňaní úloh pri implementácii Akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie na roky 2024 – 2026, schváleného uznesením vlády SR č. 483/2023,
- plniť opatrenia smerujúce k zabezpečeniu slobody médií a ochrany novinárov na roky 2024 – 2026:
  - pokračovať v snahách o implementáciu nástrojov a odporúčaní EÚ, Rady Európy, OBSE a UNESCO pri posilňovaní plurality médií a ochrane novinárov, v iniciatívach na úrovni EÚ a Rady Európy smerom k platformám na ochranu novinárov,
  - podporovať spoluprácu pri aktivitách pre podporu mediálnej výchovy, boj s dezinformáciami a nelegálnym obsahom Rady pre mediálne služby, zvyšovať poznateľnosť a viditeľnosť týchto aktivít,
- podporiť Európsky zákon o slobode médií.

Organizácie zriaďované MK SR (RO/PO):

DIVADLO A TANEC

1. Slovenské národné divadlo
2. Národné divadlo Košice
3. Divadlo Nová scéna
4. Štátna opera v Banskej Bystrici
5. Divadelný ústav

HUDBA

6. Slovenská filharmónia
7. Štátna filharmónia Košice
8. Štátny komorný orchester Žilina
9. Hudobné centrum

LITERATÚRA

10. Slovenské literárne centrum

VIZUÁLNE UMENIE

11. Kunsthalle Bratislava
12. BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti

TRADIČNÁ KULTÚRA A NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO

13. Ústredie ľudovej umeleckej výroby
14. Umelecký súbor Lúčnica
15. Slovenský ľudový umelecký kolektív (SĽUK)
16. Tanečné divadlo Ifjú Szivek

MÚZEJNÝ SEKTOR

17. Slovenské národné múzeum
18. Slovenská národná galéria
19. Slovenské technické múzeum

DIZAJN

20. Slovenské centrum dizajnu

PAMIATKOVÝ FOND

21. Pamiatkový úrad Slovenskej republiky

VEREJNÉ KNIŽNICE

22. Univerzitná knižnica v Bratislave
23. Slovenská národná knižnica v Martine
24. Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici
25. Štátna vedecká knižnica v Prešove
26. Štátna vedecká knižnica v Košiciach

AUDIOVÍZIA

27. Slovenský filmový ústav

ZÁUJMOVÁ UMELECKÁ ČINNOSŤ

28. Národné osvetové centrum
29. Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove

KULTÚRA ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN

30. Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči

RO = rozpočtové organizácie

PO = príspevkové organizácie

ORGANIZÁCIE MK SR

Hľadanie nových – finančne, obsahovo, intelektuálne aj sociálne udržateľných modelov fungovania kultúrnych organizácií bude kľúčom k prežitiu v najbližšej budúcnosti. To, čo zaväzi, je najmä schopnosť existovať na pomedzí viacerých svetov, spolupracovať s viacerými inštitúciami a nezriaďovanou kultúrou a jej organizáciami, vytvárať participatívne modely a prax, rozvoj medzinárodných spoluprác, transparentnosť a demokratické riadenie, a najmä neutíchajúci záväzok hľadať pravdu o svete. Posilňovať identitu kultúry a uchovávanie kultúrneho dedičstva.

Strategická priorita 1.1
Posilniť princíp strategického plánovania v organizáciách kultúry a kreatívneho priemyslu.

ORGANIZÁCIE MK SR

ČO JE PRIPRAVENÉ

- ☑ komplexné zmapovanie stavu rezortných organizácií a ich potrieb – navštívené všetky organizácie
- ☑ dofinancovanie priorít, resp. hlavných činností v rámci bežných výdavkov / ND Košice, BHS, vzdelávacie projekty v rámci SND, ND, ŠKO, ŠO, SF, SNM v roku 2023
- ☑ spustenie prípravných prác súvisiacich s rekonštrukciou SNM, SND v rámci kapitálových výdavkov
- ☑ návrh realistického rozpočtu 2024-2026

ČO JE PRIPRAVENÉ

- ✓ nové dispozičné rozdelenie Kasární/nové priestory pre SCD, NS, ÚLUV, SFÚ...
- ✓ dofinancovanie stavebných prác a nákup premietacej technológie Kino Lumière/SFÚ
- ✓ dofinancovanie rekonštrukčných prác SNG
- ✓ dofinancovanie technológií, projekčných a informačných systémov/Slovenská ústredná hvezdáreň, NS, SĽUK, Slovenská knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu Levoča, PÚ
- ✓ spustenie prípravných prác súvisiacich s rekonštrukciou vybraných NKP v rámci PO4 Slovensko v rámci kapitálových výdavkov Červený kláštor, sídelná budova SNK, Galéria Ľ. Fullu Ružomberok, Penov dom
- ✓ nákup akvizícií – rozšírenie zbierkových fondov/ Múzeum M. Benku, HM SNM, DÚ, SCD...
- ✓ Memorandum o spoločnom depozite medzi ŠVK a STM v Košiciach
- ✓ Zriaďovacia listina SNM – od 1. 1. 2024 vznik samostatného Múzea kultúry Rómov na Slovensku
- ✓ priestorové riešenie KPÚ Košice/prevod nehnuteľnosti v rámci prebytočného majetku z MPaSV SR na MK SR/PÚ
- ✓ Projekt „LibraryEdu“ k spolupráci knižníc zo Slovenska a Nórska
- ✓ hľadanie riešenia pre zapojenie sa Slovenskej republiky do Bienále v Benátkach v roku 2024 - nastavenie spolupráce SNG a Národnej galérie v Prahe v rámci česko-slovenského pavilónu

ORGANIZÁCIE MK SR

Odporúčania ako pokračovať:

- naďalej viesť intenzívny dialóg o úspechoch, potrebách a výzvach v činnosti organizácií, zisťovať tieto skutočnosti optimálne priamo na mieste pri osobných návštevách organizácií a ich sídiel,
- nastaviť jednotnú metodiku pre stanovovanie cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov v kontraktach, nastavovať realistické, ale dostatočne ambiciózne hodnoty,
- postupne hľadať priestor pre dopĺňanie personálnych kapacít v organizáciách, kde chýbajú,
- pokračovať v systematickom nastavovaní investičného procesu, budovaní zásobníka investičných zámerov a investičnej stratégie v spolupráci s IKP, systematicky pripravovať jednotlivé investičné akcie,
- v spolupráci s MZVaEZ SR sfinalizovať koncept plánovania. hostovaia a prezentovania činnosti organizácií v zahraničí.

ČO PRINESIE

- systematické budovanie a revitalizácia infraštruktúry v kultúre
- modernizácia veľkej časti existujúcej kultúrnej infraštruktúry v súlade s aktuálnymi odbornými a environmentálnymi požiadavkami
- verejné kultúrne inštitúcie budú fyzicky a informačne bezbariérové a zlepší sa dostupnosť kultúry pre všetky skupiny obyvateľov

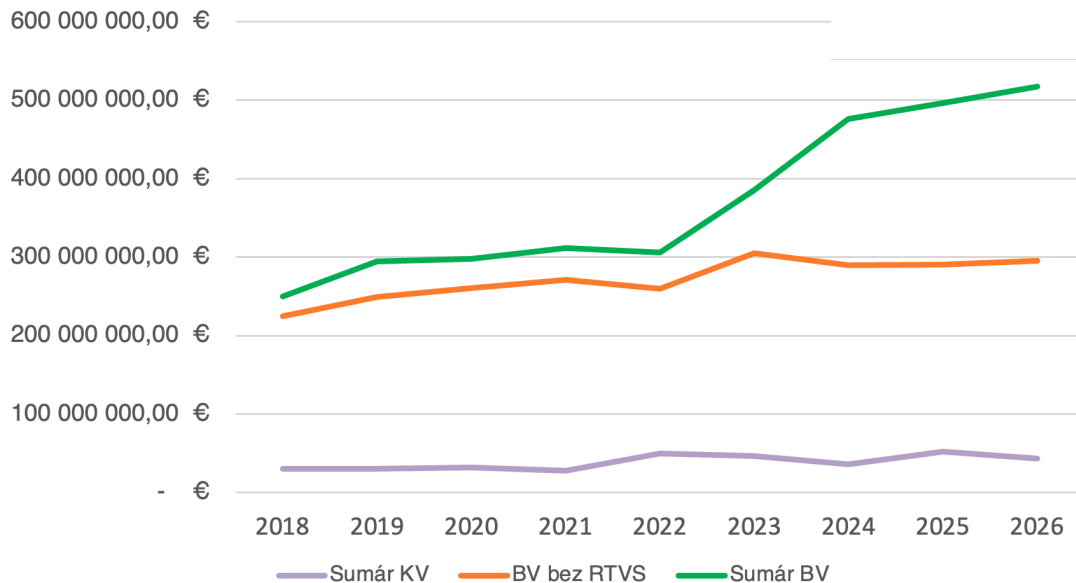
Strategická priorita 1.1
Posilniť princíp strategického plánovania v organizáciách kultúry a kreatívneho priemyslu.

ČO JE PRIPRAVENÉ

- ☑ dofinancovanie potrieb RO/PO v roku 2023
- ☑ návrh realistického rozpočtu* na roky 2024 – 2026 pre rozpočtovú kapitolu Ministerstva kultúry SR so zohľadnením potrieb organizácií
- ☑ návrh merateľných ukazovateľov pre roky 2024 – 2026 pre RO/PO
- ☑ aktualizácia Investičnej stratégie a investičný plán na roky 2023 - 2028
- ☑ mandát na Revíziu výdavkov rezortu kultúry II

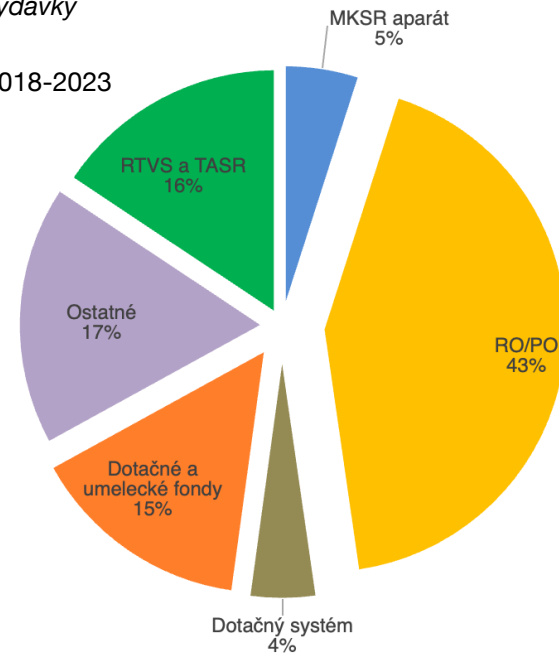
ROZPOČET kapitola kultúra 2018 - 2026

Rozpočet kapitoly MK SR

% podiel z celkového rozpočtu - bežné výdavky

2018-2023

ROZPOČET

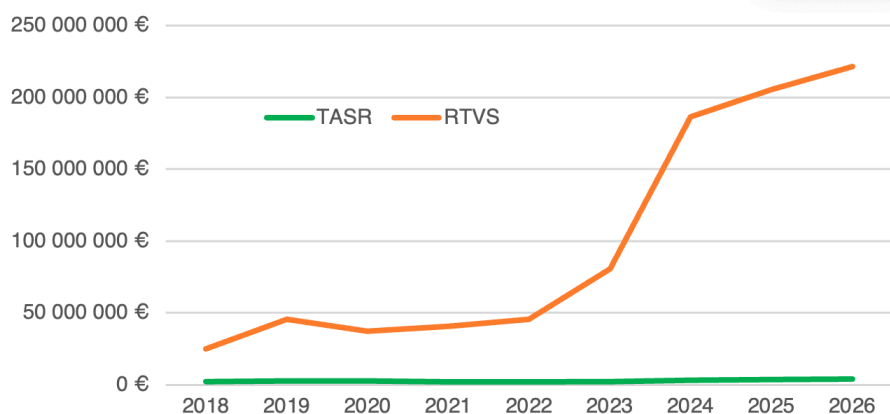
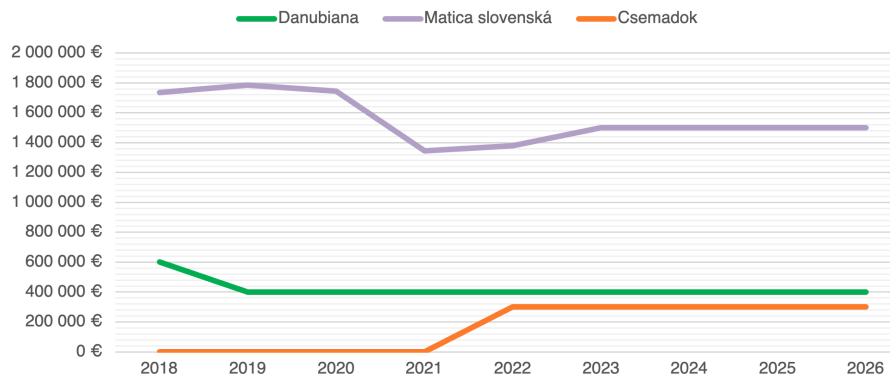
Odporúčania ako pokračovať:

- zohľadňovať nové nastavenie rozpočtu RO/PO v rámci bežného transferu: hlavná činnosť podľa zriaďovacích listín má byť pokrytá v rámci bežného transferu (mnoho z bežných činností bolo financovaných ako prioritné),
- prioritne projekty majú byť výlučne prioritné – ide o nepravidelné jednorázové projekty a aktivity – napr. prioritné projekty ako Bienále Benátky, 20. výročie SR v EÚ a NATO, výročie M. R. Štefánika,
- nastavenie kontraktov so špecifikáciou činnosti a jednotným systémom merateľných ukazovateľov,
- v kapitálových výdavkoch zohľadniť priestor pre licencie, hudobné nástroje či akvizície, rezervu pre havarijný stav, projektová dokumentácia pre PO4 Slovensko.

FINANCOVANIE VYBRANÝCH SUBJEKTOV

GRAFY

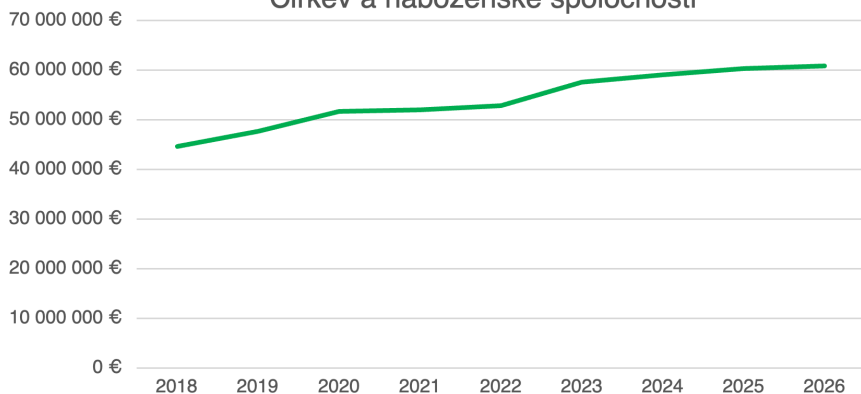
Prehľad výšky financií z rozpočtovej kapitoly Kultúra v rokoch 2018 – 2023 so zohľadnením návrhu rozpočtu na roky 2024 – 2026* .

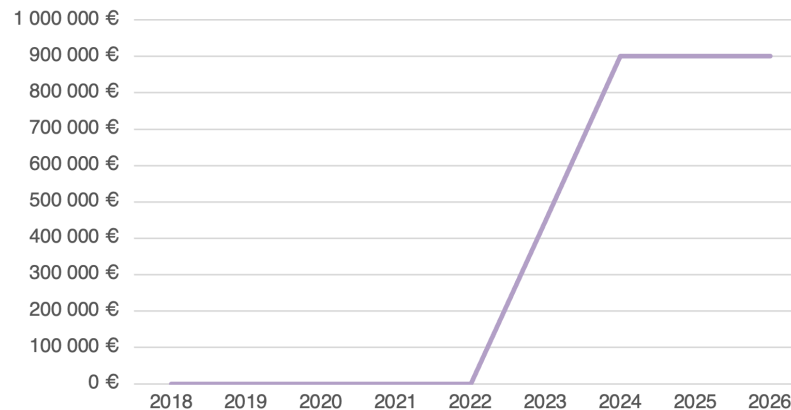
VYSVETLIVKY

- RTVS – príspevok v roku 2023 v objeme 41 500 000 eur, od 1. 1. 2024 bude úhrada vo výške 0,17 % HDP,
- TASR – príspevok od štátu v sume 0,0029 % HDP Slovenska od 1. 1. 2024 v súlade so Zákonom o RTVS,
- Umelecké fondy (Hudobný fond, Literárny fond, Fond výtvarných umení) – nový príjmateľ štátneho príspevku od 1. 7. 2023 v súlade so Zákonom o RTVS,
- Danubiana – transfer pre organizáciu založenú MK SR,
- Csemadok, Matica Slovenská – príspevky na základe samostatných zákonov,
- Príspevok na cirkvi a náboženské spoločnosti.

Cirkev a náboženské spoločnosti

Umelecké fondy

* Pozn.: Údaje k rozpočtu pre rok 2024 – 2026 obsahujú rozpis výdavkov kapitoly MK SR, ktorý je platný k 6. 9. 2023, t. j. pred realizáciou zmien pre vyrovnaný rozpočet.

ČO PRINESIE

- systém spolupráce medzi rezortmi na ich prezentáciu v zahraničí
- lepšie podmienky pre medzinárodnú spoluprácu
- pripravenosť rezortu plniť záväzky medzinárodného charakteru
- budovanie trvalých spojení s demokratickou medzinárodnou komunitou

ČO SME PRIPRAVILI

- ☑ návrh dohody medzi MZVaEZ SR a MK SR o spolupráci pri zabezpečovaní prezentácie kultúry, umenia a kreatívneho priemyslu Slovenskej republiky v zahraničí
- ☑ vyhlásenie európskych ministrov zodpovedných za kultúru - Cácereská deklarácia KULTÚRA: HORIZONTY PROSPERITY
- ☑ dohoda ministrov kultúry V4 na spoločnej ochrane kultúrneho dedičstva
- ☑ podujatia na podporu Ukrajiny: Týždeň ukrajinského filmu v Bratislave a v Košiciach, hosťovanie Národného symfonického orchestra Ukrajiny (Bratislava, Piešťany), výstava v SNM Tvár nepriateľa a ďalšie

ZAHRANIČIE

Odporúčania ako pokračovať:

- finalizácia a schválenie nového návrhu dohody medzi MK SR a MZVaEZ SR úlohou pre nové vedenie oboch ministerstiev - stanoviť priority a nastaviť systém,
- zastávať princípy a hodnoty Cácereskej deklarácie, aby sa kultúra stala kľúčovým prvkom politik, globálnym verejným statkom na najvyššej politickej úrovni,
- v spolupráci s MZVaEZ SR revidovať sieť, riadenie a aktivity slovenských inštitútov v zahraničí,
- zriadiť sekciu medzinárodnej spolupráce na MK SR.

V4

Ministri sa vyjadrili v prospech systematickej pomoci pri ochrane kultúrneho dedičstva v krajinách V4. Uznali, že problém je zložitý a má preventívne a reaktívne prvky. Ako efektívny nástroj na záchranu kultúrneho dedičstva v núdzových situáciách v rámci krajín V4 zdôraznili dôležitosť vytvorenia spoločnej Platformy naprieč všetkými sektormi, ktorá by viedla k efektívnejšej výmene skúseností, a to najmä prostredníctvom otvorenej databázy expertov a mobility odborníkov. Ministri uznali, že krajiny V4 by mali využiť skúsenosti zo spolupráce v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva v prospech Ukrajiny a jej obyvateľov.

Komuniké ministrov kultúry krajín V4
22. júna 2023 v Bratislave

EÚ

“Kultúra premieňa banálne na podstatné, robí z malého veľké, z pominuteľného nekonečné. Kultúra sú práva, kultúra je sloboda. Kultúra je pokrok a predovšetkým demokracia. Zaväzujeme sa pracovať na tom, aby sa kultúra stala kľúčovým prvkom politik podporujúcich mierové, spravodlivé a na rovnosti založené spoločnosti, pretože kultúra zohráva zásadnú úlohu pri budovaní demokratických spoločností a osobnom rozvoji občanov: kultúra je nevyhnutná na dosiahnutie zdravších, spravodlivejších, kritickejších, slobodnejších, tolerantnejších, inkluzívnejších a na rovnosti založených spoločností”.

Cácerská deklarácia ministrov kultúry EÚ, Cáceres
25.- 26. septembra 2023

ČO PRINESIE

- vytvorenie funkčného systému občianskej participácie na tvorbe kultúrnej politiky
- zapojenie všetkých relevantných aktérov a aktérok do tvorby kultúrnej politiky
- docielenie spravodlivejšieho kultúrneho ekosystému
- zintenzívnenie práce MK SR s odbornými kultúrnymi komunitami a budovanie vzťahu a dôvery medzi štátnou verejnou správou a odbornou sférou

ČO JE PRIPRAVENÉ

- Manuál tvorby verejných podujatí MK SR
- Referát implementácie stratégie kultúry a participácie
- Správa o stave kultúry – návod na každoročnú správu o kultúre, ktorá bude odpočtom implementácie stratégie
- Reforma Platformy pre kultúrny a kreatívny priemysel (PKKP)
- Dizajn participácie pre implementáciu stratégie a metodika pre prácu pracovných skupín

Harmonogram tvorby akčných plánov SKKP 2030

2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Začiatok implementácie	Prvý akčný plán		Vyhodnotenie					
			Druhý akčný plán		Vyhodnotenie			
					Tretí akčný plán			Vyhodnotenie + nová stratégia

8 PRACOVNÝCH SKUPÍN

PARTICIPÁCIA VEREJNÁ DISKUSIA

Odporúčania ako pokračovať:

- realizovať pravidelné verejné podujatia s **priestorom na podnety verejnosti, odpočtovať činnosť,**
- **kapacitne posilniť** Referát implementácie stratégie kultúry a participácie tak, aby efektívne riadil **koordinoval a monitoroval implementáciu stratégie a akčného plánu a zastrešoval participáciu,**
- nastavenie **výberových kritérií** a interných procesov fungovania sektorových „**poradných orgánov**“,
- **zriadiť expertné pracovné skupiny** k riešeniu kľúčových opatrení,
- vytvoriť záväzný **manuál participácie MK SR** na základe nastaveného dizajnu, prezentovať ho verejnosti,
- **pravidelne zverejňovať informácie,** zápisy a výstupy na stránke strategiakultury.sk.

Rezort kultúry má presah so všetkými rezortmi, aj s tými, s ktorými priamo nezdieľa kompetencie. Pre verejnú politiku je žiaduce pochopiť, že téma kultúry prechádza naprieč všetkými rezortmi.

Veľkou výzvou nadchádzajúceho obdobia preto bude, **aby boli kultúra, kreatívne činnosti a aktivity dôležitou a kľúčovou súčasťou všetkých rozvojových a transformačných plánov a stratégií,** ktoré nás majú previesť zložitým obdobím a pomôcť nám vysporiadať sa s paradigmatickými zmenami.

Odporúčania ako pokračovať:

- **zapájať sa aktívne do tvorby politík v iných rezortoch** - ponúknutím kultúrnej perspektívy,
- **zasadzovať sa za spoločenské a environmentálne opatrenia** nástrojmi kultúry,
- **vytvoriť medzirezortné pracovné skupiny** k témam ako štatút umelca, vzdelávanie detí a mládeže k vzťahu k umeniu a kultúre, ochrana verejnosti pred šírením dezinformácií a i.
- pokračovať v započatej partnerskej **spolupráci so samosprávami.**

ČO PRINESIE

- systematické vytváranie vzťahov s ostatnými rezortmi
- spolupráca s územnými samosprávami otvorenosť rezortu k širšej spolupráci
- prekonávať rezortizmus a budovať vzťah a dôveru medzi štátnou verejnou správou a inými sektormi

SPOLUPRÁCA

ČO JE PRIPRAVENÉ

- Rada vlády pre kultúru a KP – prijatý nový štatút
- pravidelné stretnutia s SK8 a krajskými mestami (zástupcovia odborov kultúry VÚC a miest)
- návrh memoranda s MŠVvaŠ (medzirezortná spolupráca na príprave koncepčných, strategických a legislatívnych materiálov)
- návrh dohody s MZVaEZ SR o spolupráci pri zabezpečovaní prezentácie kultúry, umenia a kreatívneho priemyslu Slovenskej republiky v zahraničí
- spolupráca s CVTI SR (digitálne služby)
- spolupráca s úradmi splnomocnencov vlády SR

Strategická priorita 1.3

Rozvíjať efektívnu medzirezortnú a nadrezortnú spoluprácu.

Strategická priorita 6.5

Podporovať spoluprácu subjektov naprieč rôznymi skupinami a oblasťami kultúry a kreatívneho priemyslu.

KONTINUITA

Opatrenia pre dosiahnutie **silného, stabilného a udržateľného prostredia kultúry** musia byť prioritami v komplexnej kultúrnej politike štátu.

Potrebujeme **priniest viac systémových prvkov do fungovania kultúry a jej financovania z verejných zdrojov.**

Dobre spravovaná kultúra je postavená na zapájaní občanov do tvorby verejnej politiky, na otvorenosti, na strategickom plánovaní budúcnosti, aby boli naše zámery široko diskutované a predvídateľné a aby sme za ich neplnenie skladali účty, na rozumnom spravovaní financií a zodpovednosti, ktorú to obnáša.

A predovšetkým je dobrá správa postavená na **verejnom záujme**, zaručujúc, že konanie nie je v prospech záujmov jednotlivcov či skupín, ale v prospech celej spoločnosti.

*„Hlásime sa ku **kontinuite**, ktorú považujeme za základný atribút naplňania cieľov kultúrnej politiky a spoločného záväzku, ktorý participáciou pri tvorbe stratégie vznikol. Rešpektovanie stratégie a konanie v prospech jej implementácie je našou kľúčovou úlohou.“*

„Kľúčovým bol pri tvorbe a koncipovaní stratégie princíp nadstraníckosti. Je prirodzené, že všetci, ktorí sa na projekte zúčastnili, majú záujem o dlhodobú perspektívu dokumentu. Implementácia stratégie zasahuje tri volebné obdobia a jej vízia, globálny cieľ, ale aj konkrétne opatrenia, boli koncipované tak, aby sa s nimi mohlo stotožniť široké spektrum názorov.“

KONTAKTY

V prípade záujmu o bližšie informácie sa obráťte na:

Zákon o kultúre, sponzoring, štatút umelca, dáta a stratégia: Marcel Čas,
marcel.cas@culture.gov.sk

Dotácie, verejnoprávne fondy, rozpočet:
Paulína Szentesi,
paulina.szentesi@culture.gov.sk

Médiá a ochrana verejnosti pred šírením dezinformácií: Ivana Maláková,
ivana.malakova@culture.gov.sk

Participácia a spolupráca:
Dária Hamajová,
daria.hamajova@culture.gov.sk

Vzdelávanie: Barbora Morongová,
barbora.morongova@culture.gov.sk

EÚ fondy: Jana Minarovičová,
jana.minarovicova@culture.gov.sk

Kultúrne dedičstvo: Radoslav Ragač,
radoslav.ragac@culture.gov.sk

Umenie: Jozef Švolík,
jozef.svolik@culture.gov.sk

Všetky informácie, ako aj tento materiál a ďalšie výstupy, nájdete na stránke www.strategiakultury.sk.

Na napínaní opatrení sa podieľali pracovníci a pracovníčky MK SR, organizácií zriaďovaných ministerstvom, partneri z iných rezortov, či kultúrnej obce, poradkyne ministerky kultúry SR Zuzana Ivašková, Darina Kárová a Ilona Németh, za komunikáciu Juraj Gerbery a Kristína Dobiáš-Rúžičková, ako aj ďalší spolupracovníci a spolupracovníčky.

Všetkým patrí poďakovanie za intenzívnu

Materiál nájdete na:

www.strategiakultury.sk

*„Ak pripustíme hádku medzi
minulosťou a prítomnosťou,
zistíme, že sme stratili
budúcnosť.“*

Winston Churchill